

HAUR ETA GAZTE LITERATURA

Egungo Haur eta Gazte Literatura generoaren ikuspegitik

EGILEA: NEIRA ECHANIZ, JAGOBA.

ZUZENDARIA: ETXANIZ, XABIER.

2019/2020

HAUR ETA GAZTE LITERATURA

Egungo Haur eta Gazte Literatura generoaren ikuspegitik

Jagoba Neira Echaniz

UPV/EHU

Denboraren iluntasunean galtzen dira historiako lehenengo ipuin zaharrak. Baina badakigu hauek ahoz aho kontatuak izan direla, eta balioen garrantziaz baliatu direla. Hala ere, urtez urte, gizartearen garapenaren ondorioz, balioak aldatu izan dira. Horren ondorioz, ipuinek ere moldaketak jasan behar izan dituzte. Dударik ez dago, aldaketa horietako bat emakumeak berdintasunaren eremuan azken hamarkadetan emandako aurrerapauso handiak izan direla, eta horiekin batera, gobernuek eta komunikabideek euren diskurtso patriarkala aldatu behar izan dutela. Gradu Amaierako Lan hau, gizarteak aldarazi nahi duen genero ikuspegia ipuinetan islarik izan duen aztertzeraz dator. Ondorioz, gaur egun eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte Literatura genero berdintasunaren ikuspuntutik aztertuko da.

HITZ GAKOAK: *Haur eta Gazte literatura; balioak, generoa, berdintasuna*

En la oscuridad del tiempo se pierden los primeros cuentos de la historia. Pero sabemos que estos han sido contados de boca en boca y que se han convertido en transporte de valores. Sin embargo, a causa de la evolución de la sociedad, año tras año esos valores han ido cambiando. Es por ello, que los cuentos han sufrido numerosas reescrituras. No cabe duda, de que uno de esos cambios ha venido dado por los progresos obtenidos en las últimas décadas en el ámbito de la igualdad de la mujer, que ha obligado tanto a los gobiernos como a los medios de comunicación a cambiar su discurso patriarcal. Este Trabajo de Fin de Grado viene a analizar si los cuentos son el reflejo de esa sociedad que lucha por cambiar la perspectiva de género. Por lo tanto, se analizará la literatura Infantil y Juvenil utilizada en los colegios hoy en día desde el punto de vista de la igualdad de género.

PALABRAS CLAVE: *Literatura Infantil y Juvenil; valores; género; igualdad*

In the darkness of time the first stories of history are lost. But we know that these have been told by word of mouth and that they have become a transport of values. However, due to the evolution of society, these values have changed year after year. That is why stories have undergone numerous rewrites. There is no doubt that one of these changes has been given by the progress made in recent decades in the field of women's equality, which has forced both governments and the media to change their patriarchal discourse. This Final Degree Project comes to analyze whether stories are the reflection of that society that struggles to change the gender perspective. Therefore, the Children and Youth literature used in schools today from the point of view of gender equality will be analyzed.

KEYWORDS: *Children and Youth Literature, values, gender, equality*

AURKIBIDEA

1. Sarrera	4
2. Marko teorikoa	7
2.1. Gizarte-balioak ipuinetan.....	7
2.2. Generoa eta ipuinak.....	8
2.3. Hezkidetzaz	10
3. Lanaren garapena	12
3.1. Lanaren garrantzia	12
3.2. Helburuak	13
3.3. Hipotesiak	14
3.4. Corpusa	15
3.5. Tresnak	18
3.6. Metodoa.....	21
4. Emaitzak	22
5. Ondorioak	31
6. Erreferentzia bibliografikoak	37
Eranskinak	39

1. SARRERA

“*Lokatzetan uzten dira oinatzak*” errepikatzen zuen behin eta berriro meategiko langile zahar batek. Arrazoa bere alde zuela ez dago dudarik, baina esaera horretan hitz batek hartzen du indarrik handiena: *oinatzak*. Leku eta gauza askotan utz daiteke aztarna, baina gure baitan ere, iraganeko arrastoak presente daudelako askotan.

Horregatik, behin eta berriz haurtzarora jo izan ohi dute psikologoek, gure motxilan zer daramagun ondo aztertzeko, bidean izan ditugun lagunak zer nolako oinatzak utzi dizkiguten arakatzeko.

Haurrak garenean, gure heziketa prozesuan ditugun lagunak askotarikoak dira: familia, eskola, gizartea eta abar. Partaide horietako bakoitzak ume horrek izango dituen lorratzen arduradunetako bat izango da, nahiz eta hauek (agian) ez diren behin betikoak izango. Izan ere, Neurohezkuntzak garunaren plastikotasuna aldarrikatzen du. Zientzian garuna “egitura plastikotzat” hartzen hasi denetik, argi geratu da garuna malgua dela (nahiz eta zaharra izan), eta horrek etengabeko ikaskuntza prozesua dakarrela. Horretaz gain, soziala eta emozionala ere bada (Mora, 2013).

Garuna soziala da, besteekin elkarreraginean ikasten dugulako (*bikoteka irakurtzen*, esaterako). Baina garuna emozionala ere bada, ingurune positibo batek ikaskuntza errazten duelako. Egoera sozialetan eroso sentitzea, gertatzen dena ulertzea, eta aldi berean, adierazten jakitea oso garrantzitsua da ikasketa prozesurako.

Hortaz, aztarnek itxuraz ere alda dezakete, eta aldi berean, irakaspenak egokitu. Ez da atzoko kontua, irakaspen eta balio horietako asko hurrek ipuinetatik jasotzen dituztela (helduek hitzez azaldu ezin dezaketelako akaso). Baina kontuan hartu behar da, ipuin horiek hurrengan utziko dituzten arrastoak urteetan zehar iraungo dutela. Horregatik, gure txikiei liburu bat esku artera luzatu aurretik, ipuinen erabileraz hausnartzea ezinbesteko prozesua izan beharko litzateke.

Horrenbestez, honako galdera datorkit burura: gaur egun, hurrek zein motatako liburuak irakurtzen dituzte eskoletan? Jakina denez, umeek eskuratzen dituzten balioak urtez urte, eta hamarkadaz hamarkada aldatuz doaz. Gizarteak jasaten dituen aldaketak eta garapenak hezkuntza sisteman ere islatzen direlako. Beraz, duela urte batzuk gizarteak bultzatutako balioetako batzuk, ikuspegi aldaketaren ondorioz, desagertu edo aldatu dira. Baina, egitura zaharretan hezitako umeek -orain helduak

direnak-, irakaspen edota ikuspegi berriak barnera ditzakete (gogoratu lehen azaldutako burmuinaren malgutasuna).

Egia da aldaketa horiek ez direla egun batetik bestera gauzatzen, deboraz hartu beharreko lana baita. Horregatik, eta aurretik egindako galdera berreskuratuz, jakin mina sorrarazten dit, ea aurreko urteetako lanaren ondorioz ez ote den aurrerakuntzarik egin, **genero berdintasunaren** inguruan. Izan ere, azken hamarkadan elkarte eta instituzioek kanpaina ugari kaleratu dituzte gai honi irtenbidea bilatzeko, eta horien eragina, ondorioak izan dituen jakiteak, garapenaren seinale izan daiteke, hots: haurrek eskoletan irakurtzen dituzten liburuak, genero berdintasuna eta hezkidetzaren ikuspegitik aproposak al dira? Mikromatxismorik gabe, sexismo gabe, estereotipo eta aurreiritzik gabe...

Badirudi genero berdintasun baterako ideologian gizarteak aurrera egin duela. Emakumea lan mundura gizarteratu delako agian (nahiz eta egun, eremu patriarkala izaten jarraitzen duen). Aldiz, praktikan oraindik diskurtsoa patriarkala izaten jarraitzen du askotan. Oraindik ere sexuen arteko ezberdintasun ugari ikusten ditugu gure gizartean eta hainbat esparrutan nabarmen azaleratzen da: eskola liburuetan, literaturan, kazetaritzan... Hala ere, ezin da ukatu, eskubideen parekidetasunari dagokionez, emakumeek azkeneko urteetan lortu dituzten aurrerapenak. Hori dela eta, eskoletan ere, eredu asko aldatu dira, eta haurrak gero eta era parekideagoan hezten ari dira.

Baina txikiek, eskolaz gain, estimulu gehiago jasotzen dituzte, eta kontuan hartzekoa da, teknologiarekin ematen dituzten orduak. Komunikabide zein teknologiak kokatzen dira parekidetasunaren alde egitea laguntzen ez duten faktoreen artean. Izan ere, komunikabideak gure heziketaren parte ere badira, eta hauek tematu izan dira emakume eta gizonak behin eta berriro ezberdintzen. Lehen esan bezala, emakumearen eginkizuna historian zehar asko aldatu da, etxean egon behar izatetik (gizonen esanetara), fisikoki perfektua den emakumea izatera igaro da, berriro ere, gizonen onurarako. Honen adibide dira, esaterako, telebistan agertzen diren, eta emakumeek espresuki jarraitu behar dituzten modeloak (neurria, janzkera, jokabidea eta estiloa beste gauza askoren artean zehazten dituztenak).

Emakumearen irudia, tamalez, betidanik oso estereotipatua agertu da gure egunerokotasunean, eta zoritxarrez, horrela jarraitzen du izaten eremu askotan. Kontu hau pedagogikoki, eta gure haurren ipuinetan espresuki, ikastetxeko gela batean irakurketa bat ekiteko orduan arazotsua izan liteke. Bizi garen egunerokotasunean,

sexismo-egoerak eta matxismoa detektagarriak izatera hel daitezke, baina gauzak guztiz aldatzen dira literaturan irudikatutakoaren kasuez hitz egiten badugu.

Hori da, hain zuzen ere, lan hau aurrera eramateko arrazoiatariko bat, hezkidetzako balioaren transmisioa gazte-literaturaren bitartez duen garrantzia nolabait ikusgai bihurtzea. Gaur egun, eskoletan erabiltzen diren ipuinetan generoaren ikuspegia zein den azalera: gaur egun eskoletan erabiltzen diren ipuinek bat egiten dute gizarteak genero berdintasunaren inguruan duen ikuspegiarekin?

Esku artean duzun lanaren gaia, beraz, hurrengoa da: **“Gaur egun eskoletan irakurtzen den haur eta gazte literatura generoaren ikuspegitik”**. Modu honetan, Gradu Amaierako Lan hau lau zatitan banatuta egongo da; irakurtzen ari zaren hau (sarrera), lehenengo zatia izanik. Honi jarraitzen dion marko teorikoa, non gai honen inguruan orain arte idatzi diren teoria desberdinen bilakaera aztertuko den. Ondoren, proiektuaren ikerketa metodoa azalduko da: helburua, hipotesiak eta corpusa. Azkenik, ikertutakoaren emaitzak azaldu eta ondorioak aterako dira.

2. MARKO TEORIKOA

2.1. Gizarte-balioak eta ipuinak

Hasierako garaietatik gaurdaino, Haur eta Gazte literaturak bilakaera luzea izan du. Izan ere, ezinbesteko bitartekari bihurtu da balioen transmisioan, eta horregatik, garaiko eta tokiko testuinguruetara egokitu behar izan da.

Ipuinek igorritako balio hauek eskuratzea umearen garapenean funtsezkoa suertatzen da, etorkizunean heldua izango de haur hori *gizarteratu* ahal izateko; kontuan hartu behar baitugu ez dela banakotasunean biziko. Aristotelesek (k.a. 350) berak adierazi zuen bezala, pertsonak ez gara gizabanako hutsak, osotasunaren zati bat baizik:

(...) el individuo aislado no es autosuficiente, y por eso es como una parte en relación al todo. Pero el hombre que no es capaz de vivir en sociedad, o que no tiene necesidad, porque se basta a sí mismo, tiene que ser una bestia o un dios. Ese hombre no es parte de un estado. En todos los hombres ha sido implantado un instinto social por naturaleza. (Educacantabrian.es-en aipatuta, s.f.)

Halaber, Teoria Soziokulturalaren arabera (Vygotsky, 1978), umearen ikaskuntzaren garapena elkarreraginaren bidez lortzen da. Horrek esan nahi du, pertsona orok testuinguru soziokultural jakin batean eraikitzen duela bere identitatea. Hortaz, belaunaldi berrien artean sustatutako balioak bat etorri beharko dute gizarteratuko den herrian dagoen kulturarekin. Aldi berean, kultura hori bertako eta garaiko testuinguru soziokultural eta historikoaren isla izango da (Morin, 2000: 26): «La cultura acumula en sí lo que se conserva, transmite, aprende; ella comporta normas y principios de adquisición (...)»

Modu horretan, umeak bere kultura partekatzen duten pertsonengan bilatzen ditu ereduak. Baina eredu horiek forma askotarikoak izan daitezke. Dударik gabe, ipuinak eredu horien artean topa ditzakegu. Horregatik, umeek irakurtzen dituzten ipuinen balioak, garaiazen arabera moldaketak jasan dituzte.

Denbora pasa ahala, beldurrezkoak ziruditen ipuin batzuk leundu izan dira. *Txanogorritxoren* ipuinearen hasierako bertsioek, esaterako. Ipuin hau, “*La Finta Nonna*” (XIV. mendekoa) istorioan oinarrituta dago. Bertsio honetan, otsoa garaile suertatzen da eta harekin batera amonaren gorpua jatera gonbidatzen du

Txanogorritxo. Adibide honek argi uzten du momentu kultural desberdinen arabera, ipuinek berridazketak jasaten dituztela *politikoki zuzenak* izateko eta gizartearen markoarekin bat etortzeko.

Baina aldaketa horiek eman bitartean, belaunaldi berriak trantsizioan egongo dira, balio tradizionalen eta berrien arteko talka bete-betean biziz. Momentu horretan, “balioen krisia” gertatzen da. D. Camacho-k (2007:9) horrela azaltzen du krisiaren esanahia:

(...) crisis significa el momento culminante del cambio de una situación a otra
(...) el concepto o categoría de crisis no necesariamente es negativa (...) De acuerdo con ello, al referirnos en nuestro título a la expresión “crisis de valores” lo hacemos sin prejuicio alguno respecto de si esa crisis es para bien o para mal.

D. Camacho-k adierazten du, mendebaldeko gizartea aldaketan dagoela uneoro, balioei dagokienez ere eta mugimendu indartsuek aldaketak eragiten dituztela. Izan ere, gizartearen garapena dela eta, balio batzuk desagertzeaz egongo dira, eta normalean, hutsune hori betetzera datozen beste balio berri batzuk sortzen dira. Balio tradizionalak aldatzera datozen mugimenduen artean feminismoa dugu, balio patriarkala aldatzera datorren mugimendua, alegia.

2.2. Generoa eta ipuinak

XX. mendeko bigarren erdian *genero* kontzeptua lehen aldiz aipatu zuten autoreen artean dugu Jonh Money (1955) psikologoa; *genero* hitza proposatu baitzuen pertsonen identitate maskulino zein femeninoekin uztartzen ziren jarrerak izendatzeko. Geroago, Rober Stoller-ek (1963) sexu eta generoaren arteko bereizketa egin zuen, gizon baten gorputzarekin jaio baina emakume sentitzen ziren pertsonak identifikatzeko.

Hainbat proposamenen ondoren, gaur egun *genero* hitza, sexuaren arabera gizarteak esleitutako ezaugarri multzoari erreferentzia egiteko erabiltzen da. Gauzak horrela, Munduko Osasun Erakundeak (2002:1) modu honetan bereizi zituen bi terminoak:

El término género se utiliza para describir las características de hombres y mujeres que están basadas en factores sociales, mientras que sexo se refiere a

las características que vienen determinadas biológicamente. Las personas nacen con sexo masculino o femenino, pero aprenden a ser niños y niñas que se convierten en hombres y mujeres.

Honen arabera, pertsonak bi taldetara mugatuko dira -gizona edota emakumea-; eta horietako bakoitzak gizarteratzeko forma bakarra izango du, hau da, soziokulturalki ezarritako rol zein estereotipoen bidez -femeninoak edo maskulinoak-. Modu honetan, emakumeari ezaugarri konkretu batzuk suposatuko zaizkio (ahula, atsegina, zerbitzaria eta polita izatea, esaterako) eta gizonari kontrakoak (indartsuak, zakarrak, langileak, esaterako).

Horrenbestez, umeez jaiotzetik inguratzen dieten kulturarengatik ikasiko dute bere identitatea osatzen. Familiak, eskolak, komunikabideek, zeresan handia izango dute lan horretan, izan ere, eragin zuzena izango dute generoen estereotipoen ezarpenetan. Ipuinak, gizartearen kulturaren bozgorailua direnez, bertako pertsonaiengan genero estereotipoak ere ikus ditzakegu. Ume txiki bat ipuinak irakurtzen dituen bitartean ikasten ari da eta literaturan agertuko diren estereotipo horiek xurgatu eta barneratuko ditu.

Baina estereotipo horiei aurre egiteko, feminismo kulturaletik abiatuta, *genero ikuspegia* sortu da. Ikuspegi honek, generoaren aniztasuna onartzen du, gizon eta emakumeen existentzia gizateri anitz eta demokratikoaren printzipio gisa. Generoaren izendatzeak zapalkuntza agerian jartzen du, zeinak demokrazia eragozten duen (Lagarde, M., 2018). Genero ikuspegiari esker, gizon eta emakumeak zehazten dituzten ezaugarriak aztertzekeo parada ematen digu, eta baita desberdintasunak zein antzekotasunak ere.

Honi esker, ipuinak genero ikuspegitik aztertzekeo aukera eskaini da eta lan horretan aurrerapen nabarmenak egin dira azken urteetan. Esther Ros Garcíak argitaratutako *El cuento infantil como herramienta socializadora de género* (2013) artikuluan, haurren ipuinetan genero-estereotipoen transmisioa aztertu zuen. Bertan corpus zehatz batetik abiatuta ondorengo hau ondorioztatu zuen:

Los roles más significativos en las mujeres están relacionados con el rol de cuidado (reproducción) y, por extensión, con todas aquellas cualidades ligadas al mismo como es la solidaridad, la dulzura, ternura, paciencia y conservación y protección. Para los hombres los roles más significativos están relacionados con el dominio, agresividad, fortaleza, rudeza e insensibilidad, pero también

con aspectos de tipo laboral como el individualismo, liderazgo, la competitividad, la autonomía, la producción, la resolución, el atrevimiento y la arrogancia. (345 or.)

Horretaz gain, ipuinetako irudiak ere aztertu zituen, non egunkaria da gizonezkoei lotutako objektu esanguratsu bakarra, eta emakumezkoetan, amantala den adierazgarriena.

Norabide berean, Eneko Fernandez Artigasek (2017) bere doktore tesian, emakumearen irudia euskal haur literatura modernoan aztertu zuen, 1980ko hamarkadako eta gaur egungo egoera konparatuz. Helburua, euskal literatura modernoan gizon zein emakumeen bilakaera aztertzea zen, hauetan loratzen zen sexismoa identifikatzeko.

Aurkeztutako corpusetik (1980ko hamarkadako liburuak; 2013. urtean argitaratutako 55 euskal liburu; eta azkenik, 2009. eta 2014. urteen artean saridunak izandakoak) hurrengo ondorioa azaleratu zen:

Emakumeen presentzia gero eta ugariagoa eta ondorioz anitzagoa da (...), euskal haur eta gazte literatura modernoan gero eta sexismo gutxiago detektatu den arren, oraindik ere sexismoa nabaritzen da edertasunaren eta indarraren presentzian, aberastasunaren banaketan, amantalaren erabileran, ospearen presentzian (...) (358 or.)

Ikerketa hauek agerian uzten dute oraindik ere umeei irakurtzen zaizkien ipuinetan sexismoa dagoela. Horregatik, gai honen inguruko jarraipena egitea garrantzitsua da, eta baita, gizartean *generoaren ikuspegia* barnerratzen den bitartean ipuinek ere bide hori jarraitzen dutela begiztatzea.

2.3. Hezkidetz

Historian zehar emakumeek paper desberdina jokatu dute irakaskuntzaren esparruan. Herri batetik bestera ere, hauen presentzia nabarmen alda daiteke. Garai batean ere debekatu izan zitzairen ikastea, baina gaur egun borratutako iraultza txikiei esker, emakumea hezkuntzaren arloan beste testuinguru batean dago, eta egun, arazoa ez

da hezkuntza sistemara iritsi ahal izatea, baizik eta sistema horretan duten lekua eta egoera (Euskal Herriko Bilgune Feminista, 2018:8):

(...) hautatzen dituzten titulazioak eta ezagutza arloak, beren ibilbide akademikoak eta profesionalak, botere guneetan duten statusa, irakasten diren edukiak, erabiltzen diren metodologiak, baliabide didaktikoak, ebaluazio irizpideak eta tresnak, onartzen diren arautegiak eta aurrekontuak, azken finean, hezkuntza jardueretan oharkabean geratzen den sexu bereizkeriak emakumeen auto-kontzeptuan eta lorpen itxaropenetan eragiten dituen ondorioak.

Auto-kontzeptua eta lorpen itxaropen horiek dira, hain zuzen ere, ikasleei txikiak direnean irakas-materialetatik muintaratu zaiena. Emakundek *Testu-liburuaren bidez zabaltzen al ditugu sexu-baloreak?* (1992) lanaren bidez erakutsi zuen, irakaskuntza mailan erabilitako irakur-liburuaren artean emakumeek esparru askotan hartzen zuten leku eskasa. Ikerketa horretan, pertsonaia femenino, maskulino eta mugagabeetan banatuz, horrelako datuak jaso ziren pertsonaien presentziari dagokionez: «Aztertu diren 1.558 pertsonailetatik, 411, %26,38 femeninoak dira, 940, %60,33 maskulinoak eta 207, %13,29 jenero mugagabekoak.» (6. or.)

Pertsonaien protagonismoari dagokionez, %60,4 maskulinoak ziren; %25,8, aldiz, femeninoak. Gainera erabilitako datuak aztertuta ondorengo ondorioztatu zuten: «Gutziz esanguratsua da gainera ikustea nola doan jaitsiz protagonismo femeninoa hasiera ziklotik 2. etapara, mailaz igon ahala.» (7. or.)

Horretaz gain, pertsonaien espazioa, aisi eta jolas ekintzak, lan-ekintza, etxe-ekintzak eta senidetasun-harremanak aztertu zituzten. Horietan ondoriozta zitekeen nahiz eta curriculum neska eta mutil guztientzat berdina izan, irakur-liburuak sexistak izaten jarraitzen zutela, lan-ekintzan alde handia topatu zelarik. Izan ere, neskei eskainitako lanak mugatuago agertzeaz gain, desiragarriak ez diren lanbideak eskaintzen zitzaizkien, bai ekonomiari eta baita gizarte mailari dagokionez.

Liburu horietatik, ikasleek portaerazko jarraibideak jasotzen dituzte, eta ondorioz, jokabide ereduak barneratzen dituzte (Moreno, 1993:24):

A la hora del recreo los niños juegan con los niños y las niñas con las niñas. En el juego libre es cuando se ejercitan espontáneamente, los modelos aprendidos de conducta, es cuando aparece la fantasía con la que cada individuo se

identifica. Pero, curiosamente, en estos momentos de “libertad” es cuando cada individuo se halla más fuertemente coartado por las pautas establecidas, como si tuvieran “plena libertad” para identificarse con los arquetipos que les están destinados en función de su sexo, pero no para transgredirlos.

Horregatik garrantzitsua da erabakitzea, eraiki nahi den hezkuntza sistema horrek izango dituen oinarriak. Generoaren ikuspegitik, hezkidetza landu beharra defendatu izan da. Izan ere, hezkidetza generotik at egiten den pertsonen hezkuntza litzateke (Euskal Herriko Bilgune Feminista, 2018:9): «Hezkidetza kontzientea den prozesu hezitzailea da eta neska eta mutilen arteko aukera berdintasunean oinarritzen da. Pertsonen garapen integrala lortu nahi du.»

Hezkidetzak gizarte parekiderako bidea egiten duen bitartean, oraindik ere, ipuin askotan emakumeen itzaropena kaltetzen duen ereduak islatzen dituzte. Aurretik esan bezala, balioek gizartearekin batera aurrera egiten dute, baina aurrerapauso horiek esparru guztietara heldu behar du, baita irakaskuntzara ere. Oraingo eskolak eta literaturak gizarte parekidearen alde saltoa ematen ari diren ala ez aztertzeraz dator ondoren aurkezten de ikerketa.

3. LANAREN GARAPENA

3.1. Lanaren garrantzia

Lan hau garatzeko eragileak askotarikoak eta mota desberdinekoak izan dira. Motibazio horien artean, irakurketak haurren ikasketa prozesuan duten garrantzia izan da. Ezbairik gabe, haurrek idazten ikasten dutenean irakurketa izan ohi dute euskarri nagusia; hori dela eta, umearen garapen horretan umei eskaintzen zaizkien liburuak zehaztasunez aukeratu beharko liratekeela suposatzen da.

Lehen begiratuan, badirudi inork ez lukeela ipuin baten irakurketa zalantzan ipiniko. Baina istorio horiek arretaz irakurriz gero, gauzak bestelakoak izan daitezke. Hona hemen Xabier Etxaniz-ek (1996: 20) honen inguruan hausnartutakoa: «Gainera, haur eta gazte literaturan bada oinarririk gabeko uste bat, haur liburua haurrentzat denez, guztiz inuzentea, neutroa, dela. Idazle, kritiko, guraso eta gainerako guztiek ideologia

neutrala dutela, eta hori, arestian aipatu bezala, gezurra da, ezin baikara apolitikoak izan.»

Beraz, garrantzitsua da umeen zaintza duten helduengana heltzea, dela gurasoengana edota irakasleengana, eta horiei erakustea gai honek hartu beharreko garrantzia.

Lan honek ipuinen neutraltasun eza azpimarratzeaz gain, helduak izango diren ume horiengan islatzen diren estereotipo sexistak azpimarratzen ditu eta nolabait, gizarteak generoaren ikuspegitik markatutako errepidean bidegurutzeak daudela erakutsi.

Baina guztien artean, lan honek eragin duen irizpiderik nagusiena zera da: datu hauek, beste ikasle, irakasle zein ikerlarien artean argitaratutako lanei sendotasuna ematea. Izan ere, ikerketa txiki batek ikerketa sakon bat ere osa dezakeelako. Guzti hau, guztion artean literaturak generoaren ikuspuntutik behar lukeen ikuspegia har dezan, eta azken finean, berdintasunezko gizarte batean bizi gaitezen.

3.2. Helburuak

Horrenbestez, eta aurreko orrialdetan emandako informazioa kontuan harturik, Gradu Amairako Lan honen xedea, gaur egungo eskoletan irakurtzen diren Haur eta Gazte Literatura generoaren ikuspegitik aztertzea da; betiere gizarteak arlo honetan jasandako bilakaera, eta bilakaera hori lortzeko egindako kanpainak aintzat harturik. Guzti honekin, ipuinek gizartearekin bat aurrera egiten duten egiaztatu nahi da.

Horretarako, gaur egungo eskoletan erabiltzen diren liburuetan emakume eta gizonei uztartzen zaien genero erreparatuko zaio -maskulino zein femeninoari-, eta baita genero hauek pertsonaiengan sortzen dituzten erduei ere. Horretarako, ondorengo helburuak zehaztu dira.

Helburu nagusia:

- Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literatura *genero ikuspegitik* aztertzea.

Bestelako helburuak:

1. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, emakumeen irudi protagonista gora egin duen ala ez zehaztea.
2. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, pertsonaia protagonista horiengan antzematen diren ezaugarri sexistak identifikatzea.
3. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, pertsonaiengan jasotzen diren berrikuntzak aztertzea.
4. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, rolen banaketa (etxeko zaintza eta lanbideei dagokionez) parekidea den egiaztatzea.

3.3. Hipotesiak

Ikerketa honen lehenengo helburua pertsonaien presentziaz ari da, hau da, ea emakume protagonisten presentzia gaur egungo eskoletan erabiltzen diren liburuetan areagotu den, horretarako hipotesi hau erabiliko da.

1. Gaur egun eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, emakumeen irudi protagonistaren areagotzea islatzen da; gizonen irudi protagonistarekin parekatzera heldu arte.

Bigarren helburua, emakume protagonista horiengan ezaugarri sexistak antzematen diren aztertzea da. Horretarako, hipotesi nagusi bat eta hiru azpi-hipotesi planteatu dira.

2. Haur eta Gazte literaturan emakumeen irudi protagonista areagotu den arren, pertsonaia horietan sexismo kutsu bat existitzen da oraindik:
 - 2.1. Gaur egun eskoletan irakurtzen diren liburuetan *ezaugarri fisikoekin* lotzen diren deskribapen sexisten ikuspuntua jarraitzen da ematen.
 - 2.2. Gaur egun eskoletan irakurtzen diren liburuetan, *ezaugarri psikologikoen* deskribapenetan hain zuzen, ezaugarri sexisten presentzia jarraitzen da ematen.
 - 2.3. Gaitasun/trebetasunen deskribapenak ematen direnean ezberdintasunak jarraituko dira nesken eta mutilen arteko abilezian banatzerakoan.

Era berean, hirugarren helburura heltzeko, aurreko hipotesietara joko dugu, ezezkoak suertatzekotan, pertsonaiak jasan dituzten berrikuntzak nabarmentzeko.

Laugarren helburuak rolen banaketari egiten dio erreferentzia, bai etxean zein lan eremuan. Honi buruz, hipotesi hau hartu da ardatz:

3. Gure eskoletan irakurtzen den Haur eta Gazte literaturan, etxeko lanen eta zaintza familiarren banaketa parekideagoa da.

3.4. Corpusa

Corpusa hautatzerako orduan, lanaren helburuak eta hipotesiak zeintzuk diren kontuan hartu dira. Hori dela eta, corpusa hiru irizpideren inguruan erabaki da:

- Adina: 5-8 urte bitartean dituzten umeentzat zuzendutako liburuak hautatu dira. Adin honekin umeak eskolara joaten dira eta euren adinakoak diren beste haurrekin bizi dira. Momentu horretan, sozializazioaren lehenengo urratsak hasten dira ematen. Sozializazio hori, modu egozentriko batean ematen da hasierako momentuetan “hau nirea da”, baina denborarekin ulertuko du besteekin bizikidetzan dagoela. Umea eskolan sartzen denean, bere funtzio kognitibo, sozial eta afektiboak hasten da garatzen. Esan daiteke arrazoiketa ere poliki-poliki hasiko direla garatzen. (Asociación Mundial de Educadores Infantiles, n.d.). Horretaz gain, pentsamendu fantastikoa dute oraindik, eta horregatik, ipuinetan ematen diren ereduak erraz sinesten dituzte.
- Hizkuntza: euskaraz argitaratuta dauden liburuak erabili dira (nahiz eta hauek itzulpenak izan). Izan ere, umeek gaur egun irakurtzen dituzten liburuak aztertu nahi izan da, eta horretarako, eskola publikoetan 2019/2020 ikasturtean erabiltzen dituzten liburuetara hurbiltzea izan da helburua. Kontuan hartu da, beraz, gure hezkuntza sistema publikoak euskara hartzen duela ardatz.
- Erabilera: erabilerari dagokionez, bi guneren inguruan aukeratu da. Batetik, gaur egungo ikastetxe publikoetan erabiltzen diren liburuak hautatu dira. Horretarako, bi ikastetxeekin harremanetan jarri eta eurek erabiltzen dituzten liburuen zerrenda baliatu da. Bestetik, liburutegietan adin tarte horretarako zuzenduta dauden eta gehien mailegatzen diren liburuak hautatu dira.

Aipatutako irizpideak kontuan harturik, ondorengo orrietan Gradu Amaierako Lana aurrera eramateko corpusa aurkezten da:

Rontegi Ikastetxea:

Arratibel, Miren (1999). *Txanogorritxo*. Donostia: Ttarttalo.

De Dios, Olga (2016). *Munstro Arrosa*. Berriozar (Nafarroa): Denonartean.

Disney, Walt (1998). *Oihaneko Liburua*. Bilbo: Aizkorri.

Erlich, Bernardo (2008). *Grvs, nire laguna*. Bilbo: A Fortiori.

Herrikoia (2003). *Jon Zikinaren anaia*. Donostia: Erein.

Meroto, Tinam (2017). *Sorgina Kirris Karras*. Pontevedra; Tafalla: OQO Txalaparta.

Murua, Mixel (2009). *Pirritx, Porrotx eta Marimotots, Ane Pirata*. Donostia: Elkarlanean.

Pinto, Susana (2007). *Betizu, Emeuk oroimena galdu du*. Banaka multimedia.

Rodriguez, Txani (2013). *Artzaina izan nahi dut, eta zer?*. Donostia: Elkar.

Ungerer, Tomi (2001). *Hiru bidelapurrak*. Pontevedra: Kalandraka.

Mukusuluba Ikastetxea:

Abeyá, Elisabet (2000). *Eta handia egiten naizenean zer?*. Donostia: Elkarlanean.

Aguilar, Luisa (2011). *Tximeleta – belarriak*. Pontevedra: Kalandraka.

Córdoba, Isabel (1993). *Ada ez da inoiz beldurtzen*. Arrigorriaga: SM.

Herrikoia (2009). *Zapatari Txiki*. Donostia: Elkarlanean.

Sardans, Annabel (2006). *Eskutitza*. Donostia: Ttarttalo.

Schimiell, Lawrence (2002). *Baratzeko misterioa*. Pontevedra: Kalandraka.

Sendak, Maurice (2000). *Piztiak bizi diren lekuan*. Pontevedra: Kalandraka.

Wolf, Ferida (2008). *Ipuinen haria*. Donostia: Ttarttalo.

Zubizarreta, Patxi (2005). *Estatua bat eta bi artista*. Donostia: Erein.

Zubizarreta, Patxi (2017). *Usoa, hegan etorritako neskatoa*. Donostia: Erein.

Liburutebietan gehien mailegatu diren liburuak:

Alberdi, Uxue (2012). *Marizikina naiz, eta zer?*. Donostia: Elkarlanean.

Arnal, Txabi (2003). *Ilargi – adarra*. Pontevedra: Kalandraka.

Arratibel, Joxe (2000). *Sorgina eta emakume ederra*. Donostia: Erein.

Arrieta, Yolanda (2007). *Oinutsik jauregian*. Bilbo: Ibaizabal.

Atxaga, Bernardo (1988). *Asto bat hypodromoan*. Donostia: Erein.

Bilbao, Leire (2008). *Markel gelazikin*. Donostia: Elkarlanean.

Company, Mercè (1999). *Lehoiaren hortzak*. Bilbo: Bruño.

Gaudes, Belén (2014). *Bazen bitan, Edurnezuri*. Madrid: Cuatro Tuercas.

Gaudes, Belén (2014). *Bazen bitan, Hansel eta Gretel*. Madrid: Cuatro Tuercas.

Gosciny, René (1990). *Obelix eta konpainia*. Donostia: Elkar.

Herrikoia (1998). *Barbantxo*. Donostia: Elkarlanean.

Igerabide, Juan Kruz (2001). *Daratulua*. Bilbo: Desclée Brouwer.

Igerabide, Juan Kruz (2004). *Jonasek arazo potolo bat du*. Bilbo: Aizkorri.

Igerabide, Juan Kruz (2007). *Olentzeroren malutak*. Donostia: Elkar.

Landa, Mariasun (2000). *Amona, zure Iholdi*. Donostia: Erein.

María Gonzalez, Xosé (2001). *Hamaika andere ausart*. Pontevedra: Kalandraka.

Meinderts, Koos (2007). *Itsasargia*. Donostia: Erein.

Monedero, Sergio (2008). *Tartaloren leizea*. Bilbo: Delirium.

Vincent, Gabrielle (2018). *Ernesto eta Zelestina eguberriak etxean*. Pontevedra: Kalandraka.

Zubizarreta, Patxi (1998). *Joanaren erregin aulkia*. Bilbo: Aizkorri.

3.5. Tresnak

Corpusa zehaztu ondoren, tresna gisa *fitxa* bat sortu da, zeinarekin liburu guztiak aztertuko diren. Fitxa hau osatzeko, gai honen inguruan aurretik argitara eman den ondorengo doktore tesia oinarri hartu da: Eneko Fernandez (2017)

Ondoren aurkeztuko den fitxa osatzeko, kontuan hartu dira lan honen helburuak eta hipotesia. Modu honetan, ahalik eta informazio gehien atera nahi izan da.

Erabili den tresna hau atalka antolatu da eta lotura zuzena zehaztu da lortu nahi diren emaitza datuekin.

- **Lehenengo atalean**, liburuaren fitxa bibliografikoa zehaztu da: liburuaren izenburua, egilea, irudiak eta liburua argitaratutako urtea.
- **Bigarren atala**, aldiz, protagonista nagusiaren sexua zehazteko erabili da, eta baita pertsonai bakarra edota taldean agertzen den. Horretaz gain, agertzen diren animalia zein objektuak zehaztu gabeko sexua duten ere jakin nahi da.

1. Taula

Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Atal honetan ere bestelako protagonistei erreparatuko zaie, pertsonaia nagusiak aztertu izan diren modu berean.

2. Taula

Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- **Hirugarren atalari dagokionez**, pertsonaien ezaugarriak aztertuko dira. Narratzaileak pertsonaien inguruan emandako informazioari esker. Horrela, deskribapen fisiko eta psikoebolutoetan jarriko da arreta. Horretaz gain, pertsonaien trebetasuna aztertuko dira, bai neskengan zein mutilengan ematen direnak.

3. Taula

Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

Gero, istorioan gertatzen diren ekintzak kontuan hartuta, sexu bakoitzean ematen diren jokabideak aztertuko dira, euren nortasuna nolakoa den ondorioztatzeko.

4. Taula

Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		

- **Laugarren atalean**, pertsonaien espazioa aztertuko da. Sexuari dagokionean, etxeko ardurak eta lanbideak behatuko dira eta sexu bakoitza gizartearen zein lekurekin uztartzen den jakingo da.

5. Taula

Etxeko ardurak, lanbidea, espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		

Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

6. Taula

Nor ageri da etxean?

<i>Aita</i>	<i>Ama</i>	<i>Biak</i>	<i>Semea</i>	<i>Alaba</i>	<i>Beste</i>	<i>Familiarrak</i>

Lanbideak

- Neskak / emakumeak:
- Mutilak / gizonak:

3.6. Metodoa

Lan hau burutzeko, lehenik eta behin, jarraitu beharreko urratsak diseinatu dira. Modu honetan, horrela antolatu da:

Hasteko, lanaren helburu orokorra finkatu da, eta honekin batera, bestelako helburuak ere. Horrela, jaso beharreko emaitzak zeintzuk izan behar diren hasieratik jakin izan da. Helburuetatik abiatuta, hipotesiak formulatu dira; hauek baieztatu edo ezeztatzeko fitxa bat sortu behar izan da. Horretaz gain, aukeratutako gaiaren inguruan idatzi diren ikerketa, artikulu, tesi zein bestelako dokumentuen irakurketa burutu da.

Jarraitzeko, corpusaren hautaketa egin da. Corpus honek, bi norabide izan ditu. Batetik, gaur egun ikastetxe publikoetan irakurtzen diren liburuen hautua, eta bestetik, liburutegietan gehien mailegatzen diren liburuena. Lehenengoari dagokionez, bi ikastetxe publikoetako irakasleekin harremanetan jarrita lortu da, 5 eta 8 urteren bitartean dauden umeei eskaintzen zaien liburuen zerrenda baten bidez. Bigarrena, Udal Liburutegian dauden langileen laguntzaz, eta liburutegiaren sarean gehien mailegatzen diren datuak baliatuz, aukeratu izan dira. Orotara, hogeita hamar liburutako corpora osatuz. Behin helburuak, hipotesiak, fitxa eta corpora ezarri direnean, liburuen azterketa egin da. Liburuak banan-banan irakurri dira eta fitxan datuak jaso dira.

Azkenik, fitxetan idatzitako datuak aztertu dira eta hipotesiak kontuan hartuz, emaitzak idatzi dira. Horrela, hipotesi bakoitza baieztatu edo ezeztatu da. Emaitzak lortu ondoren, ondorioak atera dira.

4. EMAITZAK

Atal honetan lanaren emaitzak aurkezten dira. Datu hauek ezagutarazteko hiru atal erabiliko dira; betiere gogoan hartuz, ikerketa honen ardatza Haur eta Gazte literatura *genero ikuspegitik* aztertzea dela. Ondoren, hiru atal hauek aurkeztu eta garatuko dira:

1. **Pertsonaien sexuari dagozkion emaitzak:** nesken eta mutilen presentzia kopurua zein den ezagutzeko bi adierazle erabili dira: alde batetik, *protagonista nagusiaren* presentziari erreparatu zaio (protagonista nagusia neska edo mutila den) eta bestetik, liburuko *bestelako pertsonaiei* (neskak edota mutilak agertzen diren). Hau aztertzeko hurrengo hipotesia kontuan hartu da:

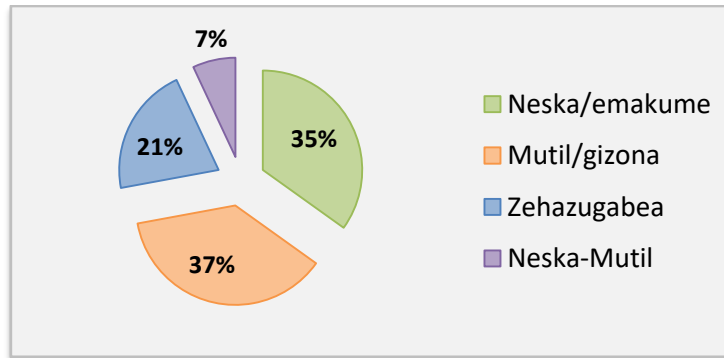
Gaur egun eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, emakumeen irudi protagonistaren areagotzea islatzen da; gizonen irudi protagonistarekin parekatzera heldu arte.

Lan honen lehenengo helburuari erreparatuz, egungo eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, emakumeen irudia gora egin duen ala ez zehazteko, ondorengo azterketa bideratu da. Erabilitako corpusean agertzen diren pertsonaien sexua aztertu da, horrela neskak, mutilak, talde misto edo zehaztugabeko pertsonaiak agertzen diren jakin ahal izan da eta hipotesia betetzen den edo ez baieztatu.

1. Irudia. Protagonista. Ane Pirata liburutik hartuta

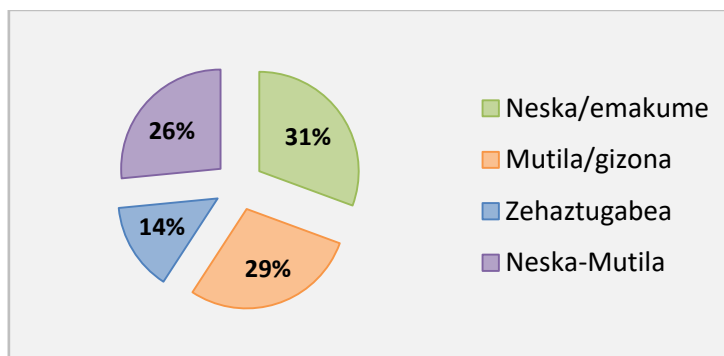
Ondorengo grafikoan, corpuseko liburuetan **protagonista nagusia** neska/emakumea edo mutila/gizona den ikus daiteke.

2. Irudia. Grafikoa protagonista nagusia

Bildutako datuen arabera, nesken eta mutilen kopurua antzekoa dela argi ikus daiteke, kasik kopuru berdinerara heldu arte: neska protagonista %35a izanik eta mutil protagonista %37a. Aipatzekoa da, Haur eta Gazte literaturaz ari garenez, ohikoa dela zehaztu gabeko pertsonaiak azaltzea, eta haatik, genero jakin bat ez egokitzea. Adibidez: munstroak, objektuak, animaliak... talde honi %21a egokitzen zaio. Horretaz gain, neska-mutil protagonistak diren talde mistoak aipatu behar dira, nahiz eta %7a soilik izan, liburu hauetan maiz agertu ohi dira.

Pertsonaien sexuaren presentziarekin jarraituz, ondorengo grafikoan, corpuseko liburuetan **bestelako pertsonaiak** neska/emakumea, mutila/gizona den ikus daiteke.

3. Irudia. Grafikoa bestelako protagonistak

Oraingo honetan, jasotako informazioak adierazten du neska/emakumeen eta mutil/gizonen presentzia orekatua dela. Hala ere, 1. grafikoan ez bezala, nesken presentzia bestelako protagonista gisa, pittin bat altuagoa da (%31a) mutilena baino (%29a). Kasu honetan ere, presentziak ez du berdintasunik bermatzen eta ez ditu eredu berrien transmisiorik ziurtatzen. Esateko dago, neska-mutil bestelako protagonista taldea misto bezala, indibidualei hurbiltzen zaiela oso.

2. **Pertsonaia protagonistei antzematen zaien ezaugarri sexisten emaitzak**: atal honetan, adierazitako bigarren helburua kontuan hartzen da, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, pertsonaia protagonista horiengan antzematen diren ezaugarri sexistak identifikatuz. Horretarako, hainbat adierazle baliatuta, protagonistei estereotipo sexista gehiago edo gutxiago egokitzen zaien aztertu da. Beraz, hipotesi nagusiari beste hiru azpi-hipotesi erantsi dizkio erantzunak bilatzeko nahian. Honako hauek dira:

Haur eta Gazte literaturan emakumeen irudi protagonista areagotu den arren, pertsonaia horietan sexismo kutsu bat existitzen da oraindik:

- Gaur egun eskoletan irakurtzen diren liburuetan *ezaugarri fisikoekin* lotzen diren deskribapen sexisten ikuspuntua jarraitzen da ematen.
- Gaur egun eskoletan irakurtzen diren liburuetan, *ezaugarri psikologikoen* deskribapenetan hain zuzen, ezaugarri sexisten presentzia jarraitzen da ematen.
- Gaitasun/trebetasunen deskribapenak ematen direnean ezberdintasunak jarraituko dira nesken eta mutilen arteko abilezian banatzerakoan.

Lehenengoan azpi-hipotesian, **ezaugarri fisikoak** zehazten dira: honetarako sexu bakoitzari suposatzen zaizkion ezaugarri ohikoenak azaltzen dira; hots, neska eta mutilak *indartsu, ahula, ederra* edota *itsusiak* diren. Izan ere, gaur egungo eskoletan erabiltzen diren liburuetan, deskribapen sexistak dituzten irakurketak saihesten direla espero da; ohiko den mutil indartsu eta neska ederrak albo batean uztea, alegia.

7. Taula

Ezaugarri fisikoak

	MAIZTASUNA	
	Neska	Mutila
EZAUGARRI FISIKOAK		
indartsuak	1	9
ahulak	2	1
ederrak	9	0
itsusiak	3	1

Datuen bilketa egin ondoren, nabari da oso zeintzuk diren gehien azpimarratzen diren tasunak sexu bakoitzeko. Bederatzi liburutan, esaterako, neskaren *edertasuna* goraiatzen da. Gizonezkoengan, aldiz, pertsonaiaren itxurari ez zaio erreparatzen. Alabaina, gizon *indartsua* bederatzi liburutan ikus daiteke eta soilik bakar batean emakumeengan. Aipatzekoa da, oso gutxitan ezartzen zaiela *ahultasuna*, gizon zein emakumeei (baten eta bitan urrenez urren) eta *itsustasuna*, gizonei behin eta emakumeei hirutan.

Bigarren azpi-hipotesian, **ezaugarri psikologikoen** deskribapenetan jarriko da arreta. Honetarako, pertsonaiaren izaera abiapuntu gisa hartu da eta zenbait adierazle erabili dira, ez bakarrik arlo fisikoan deskribapen sexistak topatzeko baizik eta arlo psikologikoan ezaugarri sexistak ematen diren egiaztatzeko.

8. Taula

Ezaugarri psikologikoak

	MAIZTASUNA	
	Neska	Mutila
EZAUGARRI PSIKOLOGIKOAK (IZAERA)		
aktiboak	12	13
pasiboak	1	2
menderatzaileak	2	10
mantsoak (men egitea)	2	6
lehiakorrak	9	17
alferrak	1	1
sentikorrek	1	3
ausartak	12	7
zitalak	0	8
lotsatiak	8	14
ahulak	1	5
sortzaileak/abenturazaleak	1	3
ameslariak	3	7

heroiak	9	5
jakintsuak	1	1

Aurreko taula honetan erabilitako adierazleen zenbatekoa argitzen da, eta baita horiek sexu genero jakin bati egokitzen zaien. Bide batez, azter daiteke zein errepikatzen den gehien; adibidez: izaera *aktiboa* 25 aldiz, *lehiakorra* 26, *ausarta* 19 eta *lotsatia* 22.

Aipatutakoen artean, gehien parekatzen den nortasuna *aktibo* izatearena da, mutilengan 13 aldiz eta nesken 12 aldiz agertzen baita. Besteetan, aldiz, aldea nabariagoa da. *Lehiakortasunari* dagokionez, mutilengan 17 pertsonai agertzen diren bitartean, nesken 9. Hala ere, *ausardiaren* kasuan emakumeen kopurua handiagoa da 12 kasurekin, mutilengan 7 agertzen diren bitartean. Azkenik, 14 dira agertzen diren mutil *lotsatiak*, 8 nesken aurrean. Deskribatzeke geratu diren gainerako ezaugarriak kopuru gutxikoak dira, besteak beste: *pasiboa*, *alferra*, *sentikorra*, *sortzailea/abenturazzailea* eta *jakintsua*.

Hirugarren azpi-hipotesian, sexu bakoitzaren **nortasunari** erreparatuko zaio. Kasu honetan pertsonaia bakoitzaren, bai mutila bai neska izanda, dagokien jarrera aztertuko da.

9. Taula

Sexu bakoitzaren nortasuna emaitzak

SEXU BAKOITZAREN NORTASUNA	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)	15	4
Arazoak gainditzen ditu	10	9
Menpekotasuna	1	2
Autonomia	9	10
Erabakiak hartzen ditu	9	10
Indarkeriaren erabilera	13	10

Goiko taula ikusita, datuen emaitzak bi sexuetan nahiko parekoak direla adierazten dute. Soilik adierazleetako bat gailentzen da besteen artean: heroia. Kasu honetan, aztertu diren liburuen artean 15 alditan ikus daitezke emakumezkoak heroia paperean eta bakarrik 4 alditan mutilen alde.

Geratzen direnetatik, bitan emakumeak agerraldi gehiago dituzte: *arazoak gainditzen ditu* (emakumeek 10 aldiz, gizonen 9 agerraldien aurrean) eta *indarkeriaren erabileran* (13 aldiz emakumeak eta 10 gizona). Beste hiruretan mutilen agerpenak gehiago dira neskenak baino; *autonomian* eta *erabakiak hartzen* gizona 10 aldiz azaltzen dira eta emakumeak, aldiz, 9tan. Azkenik, *menpekotasunari* dagokionez emakumeak soilik agerpen bat dute eta mutilak, berriz, 2.

3. **Etxeko ardurak, lanbideak eta espazioari dagozkion emaitzak**: atal hau azaltzeko orduan, azter-unitate desberdinak erabiliko dira: batetik, etxeko lanak, zaintza familiarrak, boterea eta lan karguak, espazioa (publikoa eta pribatua)... Bestetik, zer nolako presentzia ematen den etxean eta bertan nor ageri den gehien. Amaitzeko, corpusean erabili diren liburuetan agertzen diren lanbideak bilduko dira, ondorio zehatzagoak ateratzeko asmoz. Atal hau aztertzeko, azken hipotesia kontuan hartu da:

Gure eskoletan irakurtzen den Haur eta Gazte literaturan, etxeko lanen eta zaintza familiarren banaketa parekideagoa da.

- Ondorengo taulan, unitate hauek aztertu dira: **etxeko ardurak, lanbideak, espazioa**.

10. Taula

Etxeko ardurak, lanbideak, espazioa emaitzak

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	13	5
Zaintza familiarrak	14	7
Lan ordainduak	3	11
Lan kargu botereduna	1	4

Ospea ematen duena	2	7
Diru asko ematea	2	4
Diru gutxi ematea	4	6
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea	4	10
Etxe barruan, esfera pribatua	9	2

Aurreko taulan ikus daitekeen bezala, hiru kolore desberdin erabili dira atal honetan aztertu nahi diren alderdiak irudikatzeko: **etxeko ardurak**, **lanbideak** eta **espazioa**.

Etxeko ardurei dagokienez, emakumea gizonezkoa baino presentzia handiagoa dauka. *Etxeko lanak* adierazlean, emakumea 13 aldiz aipatzen da; gizonezkoak, berriz, 5 aldiz baino ez. Eta *zaintza familiarren* atalean ere antzekoa gertatzen da: emakumearentzat 14 aipamen eta gizonezkoentzat 7.

Lanbideei dagokienez, egoera aldatzen dela esan behar da, eta kasu honetan, deskribatutako adierazleak mutilengan nabariagoak direla. Liburuetan topatzen ditugun *lan ordainduak* 11 alditan mutilak aipatzen dira eta soilik 3 emakumeak. Horietan *lan kargu botereduna* eta *ospea ematen dutenen* artean emakumeak bitan aipatzen dira eta mutilak 4 eta 7 aldiz, urrenez urren.

Gainera, liburuak aztertzean aurkitu ditugun lanbideak kontuan hartuta, ondorio hau ateratu daiteke: *diru gehiago* sortzeari dagokionez, mutilak neskak baino gehiago agertzen dira (2 aldiz emakumeak eta 4 mutilak). Hala ere, gizonak emakumeak baino gehiago azaltzen dira *diru-sarrera gutxiago* sortzen duten lanbideetan (6 aldiz mutilak eta 4 emakumeak). Azkenik, lanak etxetik kanpo edo etxe barruan egiten badira, taulan argi ikusten da gizonak eremu publikoan lan egiten duela 10 aldiz agertzen den emakumearen aurkako 4 agerpenekin. Aldiz, *eremu pribatua*, hau da, etxearen barruan, emakumea 9 aldiz agertzen da eta gizona 2tan baino ez.

- Hurrengo taula honetan, **etxean gehien agertzen diren pertsonaiak** aztertuko dira:

11. Taula

Etxean gehien agertzen diren pertsonaiak

AITA	AMA	BIAK	SEMEA	ALABA	BESTE	SENIDEAK	
2	10	8	4	4	0	Amama	6
						Izeko	3
						Osaba	1

Atal honetan, etxean nor ageri da gehien ikertzen da. Agerpen gehienak nesken alde dira nagusiki. Izan ere, nesken agerpenak orokorra kontuan hartuz %60,5era heltzen da, gizonezkoena, berriz, %18,5era eta bai neska/mutila kontuan hartzen bada agerpenak %21era heltzen dira.

Datu hauek xehatuz, emakumeen kasuan *ama* da etxean denbora gehien azaltzen dena (10 aldiz). Jarraian *amama* daukagu 6 agerraldiekin, eta segidan, *alaba* eta *izeko* 4 eta 3 agerpenekin urrenez urren. Gizonezkoen kasuan *semea* da gehien azaltzen dena 4 aipuekin eta ondoren *aita* 2rekin eta *osaba* batekin. Azkenik, aipatzea *biak*, hau da, bai aita bai ama, 8 aldiz azaltzen direla ikertutako liburuetan.

- Beheko taulan, liburuetan agertzen diren **pertsonaien lanbideak** bildu dira:

12. Taula

Lanbideak

Neskak		Mutilak	
Etzekoandrea VIII	Ile-apaintzaile	Ehiztaria II	Okina,
Medikua	Antzerkilari	Pirata II	Taxilari,
Pirata	Kale-artista	Pailazo,	Kale-artista,
Pailazoa	Jostuna	Errege, III	Jockey
Printzesa III	Erregina	Soldadua II	Meatzari
Abokatua	Zerbitzari	Lapurra,	Gobernari
Sorgina II	Erregina	Medikua II	Egurgile
Irakaslea IV		Zapataria II	Ikazduna
		Detektibea,	Ostatuko nagusi
		Marinela,	Aizkolari
		Mekanikoa,	Apaiza

Lanbideen kasuan, kontuan hartu behar da 1. zikloko haurrentzat zuzendutako liburuak direla. Horregatik, agertzen diren lanbideen artean errealak eta fantastikoak aurkitzen dira. Izan ere, haurrekin zuzenki lotuta dauden eta euren bizitza errealekin lotuta dauden lanbideak ageri dira: irakaslea, zapataria, okina, abokatua, marinela, mekanikoa... eta mundu fantastiko batekin lotuta dauden alegiazko pertsonaiak ere agertzen dira zerrenda honetan: sorgina, printzesa, errege...

Hortaz, goiko taulan ikus daitekeenez, aztertutako liburuetan lanbide ugari topatu dira. Azpimarratzekoa da gutxi batzuk errepikatuta agertzen direla. Horien artean, nesken atalean, gehien nabarmentzen den lanbidea etxekoandarearena da lehenik (8 aldiz), irakaslearena (4) eta printzesarena (3) bigarrenik, sorgina bi aldiz baino ez da errepikatzen eta, azkenik, gainerakoak behin bakarrik agertzen dira. Mutilentzako lanbideetan, erregearena nabarmendu behar da, 3 errepikapenekin; ondoren, ehiztaria, pirata, soldadua, medikua eta zapataria, bi errepikapenekin eta, azkenik, gainerako lanbideak agerpen bakarrarekin.

5. ONDORIOAK

Aurreko atalean azaldutako emaitzak mahai gainean jarri ondoren, emaitza horiek aztertzea besterik ez da falta. Betiere, lan honen hasieran proposatu den helburutik urrundu gabe: Haur eta Gazte Literaturaren bidez, gure txikien artean sustatzen den hezkidetzeta-maila baloratzea, hau da, gizartean genero-berdintasunaren balioak transmititzeko lantzen den errealitatea marraztea.

Beraz, ikerketa honen xedea lortzeko, analisi-fitxetan lortutako emaitzak 3.2. atalean aipatutako helburuekin bateratuko dira:

Helburu nagusia:

- Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literatura genero ikuspegitik aztertzea.

4. Irudia. Irakaslea. Usoa, hegan etorritako neskatosa liburutik hartuta

Bestelako helburuak:

1. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, emakumeen irudi protagonista gora egin duen ala ez zehaztea.
2. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, pertsonaia protagonista horiengan antzematen diren ezaugarri sexistak identifikatzea.
3. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, pertsonaiengan jasotzen diren berrikuntzak aztertzea.
4. Gaur egun, eskoletan erabiltzen den Haur eta Gazte literaturan, rolen banaketa (etxeko zaintza eta lanbideei dagokionez) parekidea den egiaztatzea.

Ondoren emango diren ondorioak garatzeko, kontuan hartu behar dira, halaber, ikerketa honetan adierazitako hipotesiak, finkatutako helburuekin zuzeneko lotura dutenak.

Lehen hipotesiaren arabera, gaur egun ikasgeletan irakurtzen diren liburuetan, emakume protagonistaren irudia nabarmen handituko liratekeela aipatu da, eta baita mutilek duten protagonismoarekin berdinduko liratekeela ere. Argi dago, tradizio luzeko liburuetan hori gutxitan ematen dela eta gaur egun ikasgeletan irakur daitezkeen liburuetan baheketarik egingo ez balitz, aipatutako hipotesia ez litzateke ia inoiz beteko.

Aurreko atalean egindako ikerketa enpirikoaren bidez, ondoriozta daiteke alde batetik, emakume protagonistaren irudia nabarmen handitu dela, gizonen irudiarekin parekatu arte (%35 emakumeena eta %37 gizonenena).

Beste ikerketa batzuekin alderatuz gero (Emakunde, 1992; Fernandez Artigas, 2017), gaur egungo literatura orekatuago ageri da. Izan ere, Emakunderen ikerketak, gizon protagonistaren presentzia %60,4a zen bitartean, emakumezkoena, %25,8koa zen. Fernandez Artigasen doktore tesian, aldiz, 1980ko hamarkadako liburuek gizonen protagonismoa %58,6an kokatzen zuten eta %15,7an emakumezkoena. Baina tesi honetan beste bi irizpide ere neurtu dira: batetik, 2013ko liburuak, non gizonen presentzia %34.5ekoa den eta emakumeena %32,7koa den; eta bestetik, saridunak izandako liburuak, non gizonezkoen presentzia %57,9koa den eta emakumezkoena %36.8koa.

Datu hauek kronologikoki aztertuta, ondoriozta daiteke, pertsonai protagonistari dagokionez aurrerapenak egin direla. Izan ere, 2013tik aurrera, emakumeen ehuneko

gizonezkoen ehunekora berdintzen hasi da, eta azkenik, ia parekatzera heldu dela ikus daiteke.

Bestelako protagonisten rolari dagokionez, antzekoa gertatzen dela ondoriozta daiteke, baina oraingoan emakumeen ehuneko-agerpena zertxobait altuagoa da, %31koa. Gizonena, aldiz, %29koa.

Bigarren hipotesiari dagokionez, emakumeak protagonistaren rola handitu arren, sexismo-ebidentziak daudela argitzen du. Ikerketan lortutako emaitzek erakusten baitute hipotesi hori betetzen dela. Hala ere, zenbait ñabardura kontuan hartu behar dira, egungo egoera bide onetik doala erakusten dutenak.

- Lehenengo azpi-hipotesiaren bidez, protagonisten ezaugarri fisikoak aztertuko dira. Zehazki, ohikoenak diren *mutil/neska indartsua, ahula, ederra* eta *itsusiaren* ezaugarriak. Lehen Hezkuntzako ikasleek ikasgeletan irakurtzen dituzten liburuetan deskribapen-mota horiek gutxituko zirela aurreikusi zitekeen.

Dudarik gabe, atal honetako ikerketaren emaitzak ikusita, deskribapen fisikoari dagokionez sexismoa oraindik agerian dago. Emaitza hori berresteko, jasotako informazioak adierazten duenez, 9 aldiz aurkitu da mutil indartsuaren adierazlea emakume bakar baten aurrean; eta era berean, bi aldiz ikus daiteke emakume ahularena, mutil ahularen agerpen bakarraren aurrean. Gainera, emakumea 9 aldiz eder gisa deskribatzen da eta hori ez da inoiz gertatzen mutilen kasuan. Horren parean, hiru aldiz emakumearentzat itsusiaren deskribapen negatiboa eta bakarra mutilarentzat.

Fernandez Artigas (2017) bere tesian emandako datuekin alderatuta ez dirudi egoera azken urte hauetan asko aldatu denik. Hala ere, 1980 hamarkadako datuekin konparatzen badugu, aldea nabariagoa da: hamarkada honetan mutil indartsuak %30 ziren, 2013an %20 eta aztertutako liburu sarituetan %21a. Nesken edertasuna, aldiz, horrela ageri zen: 1980ko hamarkadan %31, 2013 %38 eta %26a liburu sarituetan.

Hortaz, egileek oraindik genero-estereotipo hauek sustatzen dituzte, indarra mutilekin eta edertasuna neskekin lotuz. Alde horretatik, esan dezakegu gure 2.1 hipotesia ez dela bete.

- Bigarren azpi-hipotesiari dagokionez, pertsonaien alderdi psikologikoei buruz hitz egingo dugu. Oraingo honetan, ustea pertsonaien deskribapen-mota horretan sexismo-ukitu bat jarraitzen dela zen. Deskribapen psikologikoei dagokienez, emakumeei modu sexistan esleitu zaizkien zenbait ezaugarri daude. Horregatik, atal honetako lagin bakoitzean lortutako emaitzak genero bakoitzerako ezaugarri bakoitza sailkatzeko irizpideari dagokio.

Aztertu beharreko datuei dagokien taulari erreparatuta, batzuk nabarmendu behar dira hainbat arrazoiengatik: adibidez, gizonezkoak ia berdinak diren emakumezko pertsonaien izaera *aktiboa* azpimarratu behar da (12 eta 13), *pasibotasunean* bezala, 2 mutiletan eta 1 nesketan.

Aztertu diren deskribapen horietan badira ezaugarri batzuk, lehen esan dugun bezala, gizonezkoek normalean leporatzen zaienak eta emakumearen alde irauli direnak. *Ausarta* eta *heroia* izaeraz ari gara, adierazle bakoitzean izaera horien aipuak ia bikoizten baitira: 12 - 7 eta 9 – 5, urrenez urren. Aipatu beharra dago, Fernandez Artigasek (2017) ezaugarri hauek parekidetasunaren biderantz zeudela identifikatu zuela.

Bestalde, emakumeari errazago egozten zaizkion beste adierazle batzuk ere aipa daitezke; *mantso*, *sentikor*, *lotsati*, *ahula* edo *ameslari*. Oraingo honetan, ikerketaren emaitzen arabera, mutilen ezaugarri horiek neskenak baino gehiago dira. Horrek, pentsarazi egiten du aldaketa esanguratsua gertatzen ari dela pertsonaien ezaugarri psikologiko batzuk deskribatzeko orduan.

Azkenik, haien garrantzia harantzago ez doan bi ezaugarri aipatu behar dira, gizonezkoekin zerikusi zuzenago baitutelako; izan ere, emaitzak nabarmendu egiten dira genero horretan maizago aipatzen direlako. Izaera hauek, gizon *menderatzaille* eta *lehiakorrarenak* dira, eta kasu honetan, ondorio gisa aldaketarik ez dela ematen esan daiteke; aipaturiko lehenengo adierazleren aipuak 10 gizonezkoengan eta bakarrik 2 neskeengan, era berean, lehiakor adierazlerako 17 aipu mutilengan eta ia erdia, 9, neskeengan. Gainerako adierazleak ematen dituzten datuak ez dira guztiz erabatekoak, izan ere, egindako ikerketan ez dira apenas agertzen eta beraz, ez dira oso adierazgarriak ondorioak atera ahal izateko.

- Hirugarren azpi-hipotesiari erantzuteko atera diren emaitzak aztertuko ditugu. Azpi-hipotesi hori aurrekoaren antzekoa da, baina oraingoan genero bakoitzari estereotipoen bidez esleitutako nortasunaz arituko gara. Lehen begirada orokor batean, lortutako datuak oso antzekoak dira bai emakumeentzat bai gizonentzat, hau da, parekatu ere egiten direla esan genezake.

Datuetan sakonduz, aztertzen diren hamar adierazletatik hirutan alde txiki bat dagoela zehazten dugu; izan ere, historikoki gizonezkoen nortasunari gehiago egotzi zaien izaera, ikertutako liburuetan emakumeek aipu gehiago jasotzen dituzte. Hala nola: *Heroia (salbatzaile/konpontzaile)*, *Arazoak gainditzen ditu* eta *indarkeriaren erabilera*.

Horrelako aldaketa esanguratsuak, horrelako deskribapenetan, guztiz beharrezkoak dira genero jakin batzuei egozten zaizkien estereotipo batzuk erabat ezabatzeko. Emakumeak ez dira edertasun fisiko eta ahulak soilik, ezta gizonek ez dute sentimendurik eta indarra besterik ez dute erabiltzen.

Ondorioen atal hau amaitzeko, hirugarren eta azken hipotesia aztertu behar da. Bertan *etxeko lanen* eta *zaintza familiarren* presentzia berdintsuagoak izango zirela aipatzen da, hau da, lanak parekideagoak izango zirela. Atal honetako adierazlerik nabarmenenek adierazten dute hipotesi hori ez dela batere betetzen; *etxeko lanak* eta *zaintza familiarra* emakumeen gainean erortzen da guztiz (lehenengoa, irakurritako liburuetan %72tan emakumeak agertzen dira eta bigarren adierazlean, %67tan azaltzen da).

5. *Irudia*. Emakumea etxean. Sorgina Kirris Karras liburutik hartuta

Aurreko ikerketak kontuan hartuz, irizpide honen eboluzio geldoa baieztatu daiteke. Fernandez Artigasek (2017) azpimarratu zuenez, euskal literatura modernoan ez da aurrerapenik eman etxeko lanen banaketan. Aztertutako liburuetan, %98an emakumeen eta etxeko lanen presentzia uztartzen den bitartean, %28an baino ez dira etxeko lanak gizonezkoekin lotzen.

Ondoriozta litekeena da, azaletik bada ere, emakumeen presentziak gora egin duela pertsonaien erabileran, baina horrek ez du esan nahi sexistak diren ezaugarriak ez daudenik. Argi dago, aldaketa ematen ari dela protagonisten ezaugarri fisiko eta emozionalen atalean, batez ere emakumeen kasuan. Alabaina, hain nabariak ez diren egoeretan antzeman daiteke arazoa. Emakumea da familia eta etxea zaintzeaz arduratzen dena, eta gizona da eremu publikoko ofizioz arduratzen dena (kargu altuagoak ditu, eta jakina, irabazi gehiago sortzen ditu). Emaitzek hala diote, *lan kargu boteredunak*, *ospea ematen dutenak* eta berez, *dirua ematen dutenak* gizonezkoek bereganatzen dituzte.

Bildutako datu guzti hauek kontuan hartuta, gure gizartean antzematen ditugun antzeko arazoak topatzen direla agerian geratzen da, nahiz eta kasu batzuetan ipuinetan nabariago gertatzen den. Horregatik, *genero ikuspegia* ardatz hartuta, oraindik lan asko egiteko dagoela ondorioztatzen da. Aurretik aipatu bezala, ipuinek ikasleen auto-kontzeptuan zeresan handia izan dezakete. Beraz, parekidetasunaren biderantz, gizarteak ipuinak aldatu beharko ditu edota ipuinak gizartea.

Ikerlana hau bukatu eta gero, garrantzitsua da aipatzea zer nolako esperientzia izan den horrelako lan bat aurrera ateratzea. Gogoratu nahi da, azterketa hau burutzeko oinarritzko bibliografia bat erabili dela, eta hori aberasgarria izan dela. Izan ere, orain arte egin diren lanen berri izateaz gain, genero ikuspegiak ipuinetan izan duen ibilbideaz jabetzeko aukera paregabea izan da. Ikerketa hau ibilbide horren parte izan nahi du, lagungarri suerta dakielakoan ondoren datozenei.

Horregatik, iradokizun bezala aipatzekoa da, gai honen inguruan egin daitezkeen bestelako ikerketak; lan hau osatu eta gaiari argia eman diezaioketenak:

- Ipuinetako emakumeen iruditegia ikertzea.
- Ipuinetan aniztasun generoa aztertzea.
- Emakumeak diren idazleen ekarpen berriak ikertzea.
- Liburu sexistek umeengan izan duten eragina behatzea.

6. ERREFERENTZIA BIBLIOGRAFIKOAK

- Asociación mundial de educadores infantiles (n.d.). *Estadios de desarrollo del alumno y la alumna de la enseñanza obligatoria*. <http://www.waece.org/educacionprepostnatal/seccion4/desarrollopsicoev.htm>-tik hartuta. 2019-11-11.
- Balzola, A. (2017). *Irakaslea*. [Irudia]. Usoa, hegan etorritako neskatoa liburutik hartuta.
- Bolado, Gerardo (2007). Filosofía y ciudadanía. *El ser humano: sociabilidad y racionalidad*. <https://www.educantabria.es/docs/Digitales/Bachiller/TeoriaArgumentacion/FC00.htm>-tik hartuta. 2020-02-15.
- Camacho, D. (2007). Choque generacional en época de crisis de valores: familia, infancia, juventud. *Revista de Ciencias Sociales*. Vol. 2 (166). 9-13.
- de la Salud, O. M. (2002). *Integración de las Perspectivas de Género en la Labor de la OMS*. Política de la OMS en Materia de Género. Ginebra: OMS.
- Emakunde (1992). *Testu-liburuen bidez zabaltzen al ditugu sexu-baloreak?* Gasteiz: Emakunde.
- Etxaniz Erle, X. (1996). *Euskal haur eta gazte literaturaren historia* (Doctoral dissertation, Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatea).
- Euskal Herriko Bilgune Feminista (2008). *Hezkidetzaren gida*. Gipuzkoa: Arteder.
- Fernández Artigas, Eneko (2017). *Emakumearen irudia euskal haur literatura modernoan. 1980ko hamarkadako eta gaur egungo egoera* (Doctoral dissertation, Universidad del País Vasco-Euskal Herriko Unibertsitatea).
- García, E. R. (2013). El cuento infantil como herramienta socializadora de género. Cuestiones Pedagógicas. *Revista de Ciencias de la Educación*, (22), 329-350.
- Lagarde, M. (2018). *Género y feminismo: desarrollo humano y democracia*. Siglo XXI. Editores México.
- Money, John (1955). «Hermaphroditism, gender and precocity in hyperadrenocorticism: Psychologic findings». *Bulletin of the Johns Hopkins Hospital*. 96: 253-264.
- Mora, F. (2013). *Neuroeducación. Solo se puede aprender aquello que se ama*. Madrid: Alianza.

- Morales, E. (2000). *Los siete saberes necesarios de la Educación del Futuro*. Caracas: FACES/UCV.
- Moreno, M. (1986). *Cómo se enseña a ser niña: el sexismo en la escuela*. Barcelona: Icaria editorial.
- Quarello, M. (2005). *Emakumea etxean*. [Irudia]. Sorgina kirris karras liburutik hartuta.
- Stoller, Robert (1964). A Contribution to the Study of Gender Identity. *International Journal of Psychoanalysis* (45): 220-226.
- Tokero, J. (2009). *Ane pirata*. [Irudia]. <https://uriola.eus/abando-indautxu/1396429198513-irrien-lagunak-ane-pirata-tik> hartuta.
- Vigotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge: Harvard University Press.

ERANSKINAK

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: TXANO GORRITXO
- Egilea: Miren Amabilbel (Fitzultrailea)
- (Irudiak): M^o Garcia Pastor
- Urtea: 1999. Donostia: Txantale

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Tx

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

diferentia
aurera

otsen

3. ATALA

- Deskribapenak

kiruak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak / <i>irudiak, zuzenak</i>	X	
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		X
pasiboak	X	
menderatzaileak	X	
mantsuak (men egitea)		X
lehiakorrak		
alferak		
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak	X	
ahulak	X	

diferentia
otsen

otsen

Tx

Tx

diferentia

Tx

Tx

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak	x	
heroiak		x
jakintsuak		x
Trebetasunak / gaitasunak		

tx
chistoria
aboa

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		x
Arazoak gainditzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		x

chistoria

chistoria

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	x	
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		x
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		x
Etxe barruan, esfera pribatua	x	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

ama

chistoria

chistoria

ama

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	x					amama

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

txantxantxa (ama) (amama)

- Mutilak / gizonak:

chistoria

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *GRVS, UZE LAGUNA*
- Egilea: *Bernardo Erlich / Bego Montero Uribarren (Itz.)*
- (Irudiak): " "
- Urtea: *2008*. Bilbo: *A. Fuenturi*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Grs eta gataztea (genero)

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Inakostea - "Maistro" gataztea (extra liburak)

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrek		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *Pirata, Pirata eta Nazimotots. Ane Pirata.*
- Egilea: *Mitxel Munta*
- (Irudiak): *Julen Tokero*
- Urtea: *2009. Donostia: Ekaraberran.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

*Ane
fisikoak
hiztorea*

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		P
ahulak		
ederrak	Katun	ba
itsusiak		P
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		P
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorak		
ausartak	An	P
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Dotoren: leial, eskuinbat

*→ beste tripartite neska dena
katun kop*

Pak = katt

sortzaileak/abenturazaleak	Anc	P.
amesiariak	Anc	
heroiak		P.
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		Aba
Arazoak gainditzen ditu	Anc	
Menpekotasuna		
Autonomia	Anc	
Erabakiak hartzen ditu	Anc	
Indarkeriaren erabilera		P.

gaitak neska

→ etxean

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		X				

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak: - auzoak erietan da Beberu lapurretaok rosteak
Neska, Dinetan
- Mutilak / gizonak: - auzoak lapurretaok roste auzoan Aneri
Dinetan

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **OHIANEKO LIBURUA**
- Egilea: **Walt Disney**
- (Irudiak):
- Urtea: **1998** Zilbo: **Aitzkorri**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

magi

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

magi Bagoa. M. Jorocan M. M. deputatu M.

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak	X	
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		X
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		X
alferrak		X
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Shere kan, Baloo, Lani, eta...

Magi ere berrira Nesketan. Sin. batzuk et

Nesketan

M

M

Baloo

M - Baloo (Seguro)

guzen-taldea (magi) la deputatuak azaltz arak finkatu lezake ginduzon magiaren zinta

sortzaileak/abenturazaleak		X	M
ameslariak			
heroiak		X	B-M
jakintsuak		X	S, Ak (alco ospita)
Trebetasunak / gaitasunak			

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutua
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzen ditu		X
Menpekotasuna		
Autonomia		X
Erabakiak hartzen ditu		X
Indarkeriaren erabilera		X

Handi vs. Hoge
 - Babera vs. kaa Hoge edo
 - Bag Babera vs. Hoge
 M-S vs. Hoge
 Babera alda alda biderra / Babera uterria
 Babera eta Babera vs. kaa.
 Hoge - a eta behera Babera
 Babera ferte

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutua
Etxeko lanak		
Zaintza familiarak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

Handi eta Hoge
 Hoge eta Hoge
 Hoge eta Hoge
 Hoge eta Hoge

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarak
		X				

Handi (alco ospita)

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

Et dicitur ageritur evolutivum. Et ageritur dicitur ut
 gaudere ageritur

- Alco-ava
- Alco-ava
- Alco-ava

La nescitosa dicitur Ageritur dicitur
 - Alco ("benignus bene et dicitur
 avage")

- Alco "benignus"

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **Hiru Bidelapurak**
- Egilea: **Tomi Ungerer / koldo Ezaguirre (Euzipena)**
- (Irudiak): " "
- Urtea: **2001**. **Rebuedra: kalou draka.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		X
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Wue
 -> aktore berriztatzaile!
 -> en doliyo berea
 topatzen gendrak...
 baina sustatzen d
 da

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		X
pasiboak		
menderatzaileak		X
mantsoak (men egitea)		
lehiakorak		X
alferrak		
sentikorak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		

akua deskribapenetan
 indurera erabiltzen topatzen
 zailak giza munduak...
 mundu = heriotzaren...
 + "ikus niri gizon haurra berriztatzaile" ...

gaitasunak

ameslariak		☒
heroiak		☒
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

Bidaiopunak unibertsitate mugatuta

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutua
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)	☒	
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak	☒	
Indarkeriaren erabilera		☒

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutua
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

lapurrak

1. ATALA

- *Liburuaren izenburua:* JON BIKINAREN ANATA.
- *Egilea:* ✖ *Erakundearen kultura saila*
- *(Irudiak):*
- *Urtea:* 2003. *Dozentzia:* Ezein.

2. ATALA

- *Protagonista nagusia*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	✖	
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Jon Bik

- *Bestelako protagonistak*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	✖	
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	✖	

Ama? Protagonista

hazpene
dehustuak, bageak
(kantuak, kantuak, kantuak)

3. ATALA

- *Deskribapenak*

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		✖
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		

1.3

1.3

arneslariak		-
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	x	
Zaintza familiarrak	x	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	x	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	x					

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

Etxeko andrea

- Mutiak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **ARRAINA IRAN NAHI DUT, ETA ZER?**
- Egilea: **Txani Rodriguez.**
- (Irudiak): **Jokin Mitxelena**
- Urtea: **2013.** Donostia: **Elkar.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila	X	
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

gizona

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	X
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		X
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		X

hau, arrebak, indartsuak, mantsoak, pasiboak, lehiakorrak, alferrak, sentikorrak, ausartak, zitalak, lotsatiak, ahulak, sortzaileak/abenturazaleak

gizona - lehiakorrak, pasiboak, mantsoak, alferrak, sentikorrak, ausartak, zitalak, lotsatiak, ahulak, sortzaileak/abenturazaleak

gizona - lehiakorrak, pasiboak, mantsoak, alferrak, sentikorrak, ausartak, zitalak, lotsatiak, ahulak, sortzaileak/abenturazaleak

gizona

ameslariak		☒
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

bitartekoa kumitza, ama-ama

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		☒
Erabakiak hartzen dituztenak		☒
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak	☒	☒
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea	☒	☒
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena	☒	☒
Diru asko ematea	☒	☒
Diru gutxi ematea		

ATB - AUA

→ adierazten du inoan
- etxe pribatu, etxe-primario
- etxe-primario

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		☒			☒	

aita
jose

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

AUA abakua

- Mutilak / gizonak:

AUA medikua

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **MUNSTRO ARROSA.**
- Egilea: **Olga de Dios / Ipar Alcañ (Iteulpena)**
- (Irudiak): **"**
- Urtea: **2016. Bermeo (Nafarroa) : Donostiarren.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		X

haurdun / geroa gabe
(ordainakizina??)

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		(X)
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		(X)

(geroa gabe)

brinkak eta irrealitate

- ikusita
- gertatu

- inbentarioa
- argia

(X) munduak / abentura lib

ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutia	(genero gatazka)
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)			
Arazoak gainditzeko dituenak			(K)
Menpekotasuna			
Autonomia			(K)
Erabakiak hartzen dituztenak			(K)
Indarkeriaren erabilera			

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutia
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

♀

- Mutiak / gizonak:

♂

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *BENITU, EMERIK ORCINONA GAZTU DO.*
- Egilea: *Susana Pinto.*
- (Irudiak): *Patri Ploos / Iosu Mitxelena.*
- Urtea: *2007. Banaka Meaia.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	<i>Y</i>	
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	<i>X</i>	

Talde bat

Personifikazio { *Belak - E*
Berriak - M
Camu - M

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	<i>X</i>	
pasiboak		
menderatzaileak		<i>X</i>
manitoak (men egitea)		<i>X</i>
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak	<i>X</i>	<i>X</i>
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		<i>X</i>
sortzaileak/abenturazaleak		

Berriak

ausartak
lotsatiak

ausartak

Ezaugarri

ameslariak		
heroiak		
jakintsuak	x	
Trebetasunak / gaitasunak		

Heraklito Jauregiaren Yarra

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutia
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)	G	G
Araoak gainditzen ditu	X	X X
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		X

Heraklito Jauregi

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutia
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

φ

- Mutiak / gizonak:

φ

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *SORAINA KIRRI'S KANAS*.
- Egilea: *Tina Merote / Arkaitz Goibetxea.*
- (Irudiak): *Maurino Quereño.*
- Urtea: *2017.* Tajalua: *Txalea perta.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		X
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		X
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		X

ameslariak		
heroiak		X
jakintsuak		X
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzeko dituztenak		X
Menpekotasuna		
Autonomia		X
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutiak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *OSCA, HEENW ETORRITAKO NESKATOA.*
- Egilea: *Patri Zubizarreta.*
- (Irudiak): *Ason Baltola.*
- Urtea: *2011. Denbora: Grein.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

WEGA. (2011)

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

WEGA. (2011)

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsok (men egitea)		
lehiakorak		
alferrak	X	
sentikorak	X	
ausartak		
zitalak	X	
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		

OSCA. (2011)

OSCA. (2011)

ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutilla
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutilla
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

* Etxe-eremua

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Birik	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

Irakasketa

+ Lidertza 10/10, lanbidea 10/10

- Mutiak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: TXINOLETA BELARRIK.
- Egilea: Luisa Aguilera / Fernando Rey Escobedo.
- (Irudiak): Andre News
- Urtea: 2009. Anaidia: katalana.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak	X	
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsok (men egilea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak	X	
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		

ameslariak	☒	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak	☒	
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak	☒	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	☒					

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *ESKOTIPIA*.
- Egilea: *Annabel Sardens / Jonaki Oruaretakal (Ftulperrak)*.
- (Irudiak): *Isaak Besch.*
- Urtea: *2006*. Donostia: *Tartakale*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak	X	
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		

- jatorria
 - ezker eta esku beharrezkoak dira jatorriak
 - dena ezkerrekoak dira jatorriak
 - dena eskuinekoak dira jatorriak
 - dena dena da jatorriak (amalgama jatorriak)

ameslariak	X	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (saibatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
						X

(awawa)

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: ZAPATAK TXIKI
- Egilea: Juan Herrero.
- (Irudiak): Jesus Lucas
- Urtea: 2009. Denestria: Elkarlanear.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

begien talde

- Besteiko protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

gizona
emakumea

hiztariak

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak		X
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		X
pasiboak		X
menderatzaileak		X
mantsoak (men egitea)		X
lehiakorak		X/X
alferrak		
sentikorak		
ausartak		X/X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		
sortzaileak/abenturazaleak		X

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET

ET } ezadunak eta ET eta ezadunak dago

ET

ezadunak berrak ezadunak

ameslariak		
heroiak		EV X
jakintsuak		X
Trebetasunak / gaitasunak		

EV berandu lortzen
Zt. bete esperientzia behar duela
Auzo-erakunde

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilerak		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	X
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		X

EV min / Zt. segurtasun patea

EV min

EV

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

Erabiltzen du etxean

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

duela → etxearen

- Mutilak / gizonak:

zaintza
- erabiltzen?

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *BARAREKO ALISTERIA.*
- Egilea: *Lawrence Sanders / Kolao Iragune (Itzulpena).*
- (Irudiak): *Sara Rojo Perez.*
- Urtea: *2002. Argitekoa: Kalaokoa.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

2x00

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

000

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		X
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
aferrak		
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Ek. (komunikatzen)

borrakeria eta "bestakoa" p. 111. "Zer bita" ikerketan

15

sortzaileak/abenturazaleak		X
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

Ik. (piruier lutea) (delelute)

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Herioa (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		X
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

Ik. or

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

Ama (piruier rain...)

Sukalken

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

Etxeko

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *DIZIAK BIR DIZEN LEKUAN.*
- Egilea: *Maurice Sendak / kolaba Eragurre (Itzulpena)*
- (Irudiak): " "
- Urtea: *2000. Postektura : kaladraka.*

2. ATALA

- *Protagonista nagusia*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- *Bestelako protagonistak*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	Y	
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

3. ATALA

- *Deskribapenak*

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		X
pasiboak		
menderatzaileak		X
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		X
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		X
ameslariak		X
heroiak		X
jakintsuak		X
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		X
Indarkeriaren erabilerak		X

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

ama gualdean, emakume batzuk... *Etxekoandrea.*

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: ETA HAROIA COJREN NAIZENAN, 1982?
- Egilea: Elisabet Abarca / Joxe Abarca (Izabela)
- (Irudiak): Roser Capdevila
- Urtea: 1988, Denostia: Ekar.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Protagonista

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Bestelako protagonistak

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak	X	
ausartak	X	
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Deskribapenak

sortzaileak/abenturazaleak	X	
ameslariak	X	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- uxoritate berria da + fustela
- itoa partekatze
- gaitasun berriak eta asanabera

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutua
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia	X	
Erabakiak hartzen dituztenak	X	
Indarkeriaren erabilera		

Ala
Ala

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutua
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak	X	X
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea	X	X
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea	X	X

Maximela

de / ama / on / onak

de - ama / on / onak / onak

despandegia / onak - onak

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

ilegaitheite, autoritate autorea (sopira)

- Mutilak / gizonak:

marinela, melonitza, taxista, olina

* ostenen argiak daukenez, platuak zati eta zurea
ekin zion

Aztertzeko eragile: irakunde, jatorria, amak, sentsibleria

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *Ipintzen Haria*
- Egilea: *Ferida Wolf · Harriet May Sawitt / Oxave Alberdi (fratsoak)*
- (Irudiak): *Elena Oknonda*
- Urtea: *2008. Doostia: Herriale*

2. ATALA

- *Protagonista nagusia*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Balena Zehorra

- *Bestelako protagonistak*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Mentorak

3. ATALA

- *Deskribapenak*

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak	X	
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
aiferrak		
sentikorrak	X	
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Klasiak

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak	X	
heroiak		
jakintsuak	X	
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)	X	
Arazoak gainditzeko dituztenak	X	
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak	X	
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		X
Lan kargu botereduna		X
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		X
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

bera berak
dabilena

"

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
						X (Amaia)

etxean

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:
- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: ADA EZ DA INOIOZ BERTURTEN.
- Egilea: Isabel Cerdoba / Jon Suárez Barrutia (Itzulpena).
- (Irudiak): Chata Lucini
- Urtea: 1993. Argitaletxea: S.H.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	x	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Adela

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak	x	
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

bi humia.

x

guzuzenak...

ada

lila

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
						X

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

Etxeko ardura

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *ESTRADA BAT ETA ARTISTA BI*
- Egilea: *Patxi Zubizarreta*.
- (Irudiak): *Armasak*
- Urtea: *2005*. Donostia: *elkar*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		<i>x</i>

elkar

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		<i>x</i>
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Faldir (A) - Pabilata (A)

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		<i>x</i>
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		<i>x</i>
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		<i>x</i>
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		X
ameslariak		X
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea	X	X
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea	X	X

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

} *kate artistak*

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *MARZIKINA NAIZ, ETA ZER?*
- Egilea: *Uwe Albers*
- (Irudiak): *Epdes Eibar*
- Urtea: *2012*, Donostia: *Elkarlanean*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Arx (Bostren)

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Arx (Arx)

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
aiferrak		
sentikorrak	X	
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

*- foma konplexu bikoitza
foma bat gila da
señala bikoitza bikoitza*

sortzaileak/abenturazaleak		
amesiariak	X	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

kontinua ber bago den (deburto gaita
at bado ezin du) ez dago

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gaitzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabileria		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

diru ... * Serioke ikura
ezin bitor du*

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **HAMAHA ANOERO AUSART.**
- Egilea: **Xose M. Gonzalez / Kolao Eragorre.**
- (Irudiak): **Helle Thomsen**
- Urtea: **2001. Panteondra - katalunarra.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		X
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

34 ordu

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak	X	
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	
pasiboak		
menderatzalleak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak	X	
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

ausartak

sortzaileak/abenturazaleak	X	
amesiariak	X	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Herria (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		*
Autonomia	X	
Erabakiak hartzen dituztenak	X	
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

Hydrogenio...

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *ITSASARCIÀ*.
- Egilea: *Kees Neiderts / Oase Alberai (Itzalpena)*.
- (Irudiak): *Anne He Feineq*
- Urtea: *2007*. Donostia: *Tartalo*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak	X / X	
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Aina (ausartak) / Ines (menderatzaileak) / Ines (menderatzaileak) / Ines (menderatzaileak)

sortzaileak/abenturazaleak	X	X
ameslariak	X	X
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

Jonas y mujer
Jonas y su familia
otro

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Herria (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	X
Zaintza familiarrak	X	X
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	X/2	X/2
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea	X	X

se desahandien (Jonas y mujer)
gore
Jonas bizi...
Jonas bizi...
Jonas bizi...

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
			X			X

amara

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: JOANAREN ERREAINA AULKIA
- Egilea: Patxi Zubirameta
- (Irudiak): Agurtzane Willate
- Urtea: 1998. Bilbo: Anizkumari.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Joana

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Familia

aita
amara
Bixinta

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	X
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorak		
alferrak		
sentikorak	X	
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Joana Bixinta

amara bereziki ospitalean

emakumea (sentikorra, lehiakorra)

X

Bixinta

sortzaileak/abenturazaleak	☒	
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

erregiro

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia	☒	
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabileria		

goma

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		☒
Zaintza familiarrak	☒	☒
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

errika (goma-heratzen hipotesis darenak bilakatu)

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		☒				☒

errika

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: JONASEK ARATO POTOCO BAT DU.
- Egilea: Juan Krut Igerabide
- (Irudiak): Mikel Valverde
- Urtea: Bilbo: Aitkorn.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat	
Mutila / gizona	x		Jonas
Neska / emakumea			
Neska - mutila			
	Animalia	Objektua	
Zehaztu gabea			

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat	
Mutila / gizona			familia { jona, arato, potoco }
Neska / emakumea			
Neska - mutila		x	
	Animalia	Objektua	
Zehaztu gabea			

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila	
Ezaugarri fisikoak			
indartsuak			
ahulak			
ederrak			
itsusiak			
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)			
aktiboak			
pasiboak			
menderatzaileak			
mantsoak (men egitea)		x	I
lehiakorrak			
alferrak			
sentikorrak			
ausartak			
zitalak			
lotsatiak		x	2
ahulak			
belodurki		x	3

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		X
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

omaketa itxuratu isurizkoak

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutia
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		X
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutia
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak	X	^
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

aita-ama

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		X				

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

Ø

- Mutilak / gizonak:

Ø

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: ERNESTO ETA ZELUSTINA ELWERTZRIAK ETXEN
- Egilea: Gerardo Vincent
- (Irudiak):
- Urtea: 2018. Pertsonaia: Kalcudraka.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

Ernesto (A) - Zelustina (E)

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

laguntza

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak	X	
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak	X	
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		E X
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak	X	X
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak	X	X
ameslariak	X	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		E, X
Arazoak gainditzeko dituztenak	X	
Menpekotasuna	X	
Autonomia	X	
Erabakiak hartzen dituztenak		E, X
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		X
Zaintza familiarrak		X
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
X						

Ernesto

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

Ø Aita gizona jantzeri

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *ANONA FORO IHALDI*
- Egilea: *Mariasua Landa*
- (Irudiak): *Asun Baltheta*
- Urtea: *2000. Denostia : Erein*

2. ATALA

- *Protagonista nagusia*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Ehaldi

- *Bestelako protagonistak*

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

*Lehendakoa
Arrieta*

3. ATALA

- *Deskribapenak*

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		X
mantsoak (men egitea)	X	
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak	X	
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

*Lehen
Ih*

*Ih
Lehen*

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak	X	
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko	X	
Menpekotasuna	X	
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		X

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:
Ankerzia (irabazle).
- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *LEHOIAREN HORTOK*
- Egilea: *Nerco Company.*
- (Irudiak): *Agosti Asensio.*
- Urtea: *1999. Bibe: Bero.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Jehazio *Guztizak aia-ana*
Orla - Iruho

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Orla - Iruho / *Orla - Iruho*
Orla - Iruho / *Orla - Iruho*

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak	X	X
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
aiferrak		
sentikorak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		X

Ferrak - Iruho
Orla - Iruho

Orla - Iruho / *Jehazio*

Orla - Iruho

X

Jehazio

sortzaileak/abenturazaleak		☒
ameslariak		☒
heroiak		☒
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

jerlarako
pub

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutua
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		☒
Arazoak gainditzeko		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		☒

guztira 30/100 salbueren
diferentzia
normalean

espeziatzen (etxekoak)

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutua
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
						☒

ospea-erako

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **ASTO BAT HYPOGLOMOMAN.**
- Egilea: **Bernardo Atxaga**
- (Irudiak): **Jon Zabaleta**
- Urtea: **1988 . Donostia : EUSA.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	x	

guzuzkia

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		x
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	x	

Herriak

beste irudiak

(A)

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak	x	
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		x
mantsok (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		x
ausartak		x
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Herriak bakoitzeko

Neska pasiboak

Herriak

(A)

sortzaileak/abenturazaleak		
amesleriak		X
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

Heroina

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzen ditu		X
Menpekotasuna		
Autonomia		X
Erabakiak hartzen ditu		X
Indarkeriaren erabilera		X

Heroina

Heroina?

" "

Neska

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		X
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		X
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		X
Diru asko ematea		X
Diru gutxi ematea		

aber. jules

Gober

" "

" "

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarak

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

Iny erregia

- Mutilak / gizonak:

Gobernari
jules

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **BATEN BITAN, HANSA ETXAKO GUTIEL.**
- Egilea: **Belen Gaudes + Pablo Macias.**
- (Irudiak):
- Urtea: **2014. Osoa: Cuatro Tercas.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila	X	
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

hazte eta gutiel

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila	X	
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

aita-ama / andrea

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak	X	X
pasiboak	X	X
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

hazte gutiel
3014. hazte

H.G.

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)	X	
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia		X
Erabakiak hartzen dituztenak		X
Indarkeriaren erabilerak		

Emakume

Her. Gerek.

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak		X
Lan ordainduak	X	X
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		X
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

tekn. emak. / Bi Al.

aita ama

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		X			X	

amona
trupia
(andrea)

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

aita -> jostuna

- Mutilak / gizonak:

aita -> egurgilea

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *BAREN BITAN, EDORENETURRI.*
- Egilea: *Belen Gaxtas - Pablo Macías*
- (Irudiak): *Nacho de Marcos.*
- Urtea: *2014. Madril: Cuatro Tueras.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

gizakiak

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		X
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

gizakiak / animalia

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak	X	
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak	X	
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak	X	
alferrak		
sentikorrak		
ausartak	X	
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

gizakiak / animalia / objektua

gizakiak

gizakiak

gizakiak

sortzaileak/abenturazaleak	X	
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

etxu

- Sexu bakoltzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gaintzen ditu	X	
Menpekotasuna		X
Autonomia	X	
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		

gaitasunak
Cd.
Gaitasunak
Edukiak

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		X
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna	X	X
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea	X	X
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea	X	X
Diru gutxi ematea		

Gaitasunak

Geregi/lan - pribatu

- Nor ageri da etxean?

Alta	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
					X	

gaitasunak

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

Erregere

- Mutilak / gizonak:

Erregina, printzesa / emakumeak, irabazleak.

Edukiak. Gaitasunak.

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: OLERTERORREN MOKURAK
- Egilea: Juan Cruz Igerabide.
- (Irudiak): Eider Eibar
- Urtea: 2007. Denostia: Eibar.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

clerk

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egilea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		☒
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		☒
Trebetasunak / gaitasunak		

open mutua base heite

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzeko dituztenak		☒
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		☒
Indarkeriaren erabilera		

oie

oie

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		☒
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		☒
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

oie

oie

- Nor ageri da etxean? *okultra*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

Ikaslea

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *SORJINA ETA ENAKUME EDERRA.*
- Egilea: *Joxe Aragoitia - Rikri Zubizarreta.*
- (Irudiak): *Alvaro Matxinbarrera.*
- Urtea: *2000. Denostia : Ercia.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	<i>X</i>	<i>X</i>
Neska - mutila	<i>X</i>	<i>X</i>
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

*NEKLOMIA (SORJINA) - ENAKUME EDERRA
LEKOR - ENAKUME*

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	<i>X</i>	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak	<i>X</i>	
itsusiak	<i>X</i>	
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)	<i>X</i>	
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

*emakumea
(Sigma)*

emakume (S)

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzeko		
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu	X	
Indarkeriaren erabilera		X

Scraper (difer. behar)

⑤ osatutako lan

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		X
Diru asko ematea		X
Diru gutxi ematea	X	

Scraper-en ematen dituzten erantzunak ⑤

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarak

- Lanbideak

- Neskek / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

Ostatuko nagusia

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *DARAFOKUA*.
- Egilea: *Juan Karlos Igerabidea*
- (Irudiak):
- Urtea: *2001*. Bilbo: *Desclée Brouwer*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	X	
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Mutila

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Mutila

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak	X	X
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsokak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak	X	
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		
amesiariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzeko dituztenak		
Menpekotasuna		
Autonomia	X	
Erabakiak hartzen dituztenak	X	
Indarkeriaren erabilera		

aita

madarikoa

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		X				

barnekoak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:
- Mutilak / gizonak:

us

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **OBEIX ETA KONPANIA.**
- Egilea: **Rena Goscinny.**
- (Irudiak):
- Urtea: **1990**. **Dosostia: Eitor.**

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Obeix

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska – mutila		X
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

galioz / zerezuak

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak		
ederrak	X	
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		X/X
mantsoak (men egitea)		X
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		X
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		X

obelix (galioz gertatzen)

Galioz neska

eramanlar / galioz
obelix

galioz

eramanlar

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		X
jakintsuak		X
Trebetasunak / gaitasunak		

creativity King Akademia

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzeko		X
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilera		X

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	X	
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		X
Lan kargu botereduna		X
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		X
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		X
Diru asko ematea		X
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak:

Lejendario, arriola, Burrojo, Neskak, baxcheile, Gauderi

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *ILARGI - ADARAK*.
- Egilea: *Txabi Arnal*.
- (Irudiak):
- Urtea: *2005. Pentakorra: Kalendrak*.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

koina Ⓞ zehar Ⓞ
 giza Ⓞ burain Ⓞ
 saler Ⓞ burain Ⓞ
 jirra:

7. abere (kargazain)

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsok (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak	✖	✖
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		
Menpekotasuna		
Autonomia	✖	✖
Erabakiak hartzen ditu	✖	✖
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

Androsio

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: **BARBAUTXO**
- Egilea: *Hem Iyuna*
- (Irudiak):
- Urtea: **1998**. Denostia: **Elkar**.

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	✗	
Neska / emakumea		
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

Bata-bata

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		✗
Neska / emakumea	✗	
Neska – mutila		
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

(mutil talde) gizonak

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (izaera)		
aktiboak		✗
pasiboak		
menderatzaileak		
maritoak (men egitea)		
lehiakorrak		
aiferrak		
sentikorrak		
ausartak		✗
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu		x
Menpekotasuna		
Autonomia		x
Erabakiak hartzen ditu		
Indarkeriaren erabilerak		x

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak	x	
Zaintza familiarak	x	
Lan ordainduak		x
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		x
Etxe barruan, esfera pribatua	x	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Blak	Semea	Alaba	Beste	Familiarak
		x				

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

etxeko ondore (ama) / Npuzterena neskanari (releber)

- Mutilak / gizonak:

Atxulari, Apaite (atx)

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *OLASUTSIK JAUREGIAN.*
- Egilea: *Valencia Amate.*
- (Irudiak):
- Urtea: *2007. Bilbo: Ibaizabal.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea	<i>X</i>	
Neska – mutila		
Zehaztugabea	Animalia	Objektua

protagonista

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska – mutila	<i>X</i>	
Zehaztugabea	Animalia	Objektua

bestelako protagonistak

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

sortzaileak/abenturazaleak		
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren nortasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		
Arazoak gainditzen ditu	x	
Menpekotasuna	x	
Autonomia	x	
Erabakiak hartzen ditu	x	
Indarkeriaren erabilera		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak	x	x
Lan kargu botereduna		x
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		x
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena	x	x
Diru asko ematea		x
Diru gutxi ematea		x

Pop. Medik. Geog. (m)
 " "
 " "
 Medik. (m)
 Medik.
 Pop.

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
		x				

erfina

- *Lanbideak*

- Neska / emakumeak:

Arakasa, Emegina

- Mutilak / gizonak:

Emegina / Papeteri / Medik. "adivino"

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *TARTALOREN CITEA.*
- Egilea: *Sergio Monedero*
- (Irudiak):
- Urtea: *2009*. Bilbo: *Deburum*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila	X	
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea	X	

5
1on - Moddi

partalo

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona		
Neska / emakumea		
Neska - mutila	X	
	Animalia	Objektua
Zehaztugabea		

moddi

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		X
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		X
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		
sentikorrak		
ausartak	X	
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

partalo

anker - enal.

moddi

bestel

X 5n

sortzaileak/abenturazaleak	☒	gizate.
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak	☒	gizate.
Trebetasunak / gaitasunak		

- Sexu bakoitzaren nortasuna

	Neska	Mutila	
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		☒	
Arazoak gainditzen ditu	☒	☒	gaitasunak / nortasuna
Menpekotasuna			
Autonomia	☒		nortasuna
Erabakiak hartzen ditu			
Indarkeriaren erabilera		☒	terroia

4. ATALA

- Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak		
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua		
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

- Nor ageri da etxean?

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
					☒	

agiri bat

- Lanbideak

- Neskak / emakumeak:

Antonio

- Mutilak / gizonak:

1. ATALA

- Liburuaren izenburua: *MARCEL GECATIKIN.*
- Egilea: *Leire BILBAO.*
- (Irudiak): *Eider CIBAR*
- Urtea: *2008. Donostia: Elkarlanean.*

2. ATALA

- Protagonista nagusia

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea		
Neska - mutila		
Zehaztugabea	Animalia	Objektua

Marcel

- Bestelako protagonistak

	Bakarra	Talde bat
Mutila / gizona	X	
Neska / emakumea	X	
Neska - mutila		
Zehaztugabea	Animalia	Objektua

*Mikel Ochoa
Ochoa*

3. ATALA

- Deskribapenak

	Neska	Mutila
Ezaugarri fisikoak		
indartsuak		
ahulak		
ederrak		
itsusiak		
Ezaugarri Psikologikoak (Izaera)		
aktiboak		
pasiboak		
menderatzaileak		
mantsoak (men egitea)		
lehiakorrak		
alferrak		X
sentikorrak		
ausartak		
zitalak		
lotsatiak		
ahulak		

Marcel

sortzaileak/abenturazaleak		X
ameslariak		
heroiak		
jakintsuak		
Trebetasunak / gaitasunak		

- *Sexu bakoitzaren norfatasuna*

	Neska	Mutila
Heroia (salbatzaile / konpontzaile)		X
Arazoak gainditzeko dituztenak		X
Menpekotasuna		
Autonomia		
Erabakiak hartzen dituztenak		
Indarkeriaren erabilerak		

4. ATALA

- *Etxeko ardurak / lanbideak / espazioa*

	Neska	Mutila
Etxeko lanak		
Zaintza familiarrak	X	
Lan ordainduak		
Lan kargu botereduna		
Etxe kanpoan, esfera publikoa, gizartea		
Etxe barruan, esfera pribatua	X	
Ospea ematen duena		
Diru asko ematea		
Diru gutxi ematea		

DAMA
AITA-
OHAR

- *Nor ageri da etxean?*

Aita	Ama	Biak	Semea	Alaba	Beste	Familiarrak
	X					

- *Lanbideak*

- Neskak / emakumeak:

- Mutilak / gizonak: